

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1986

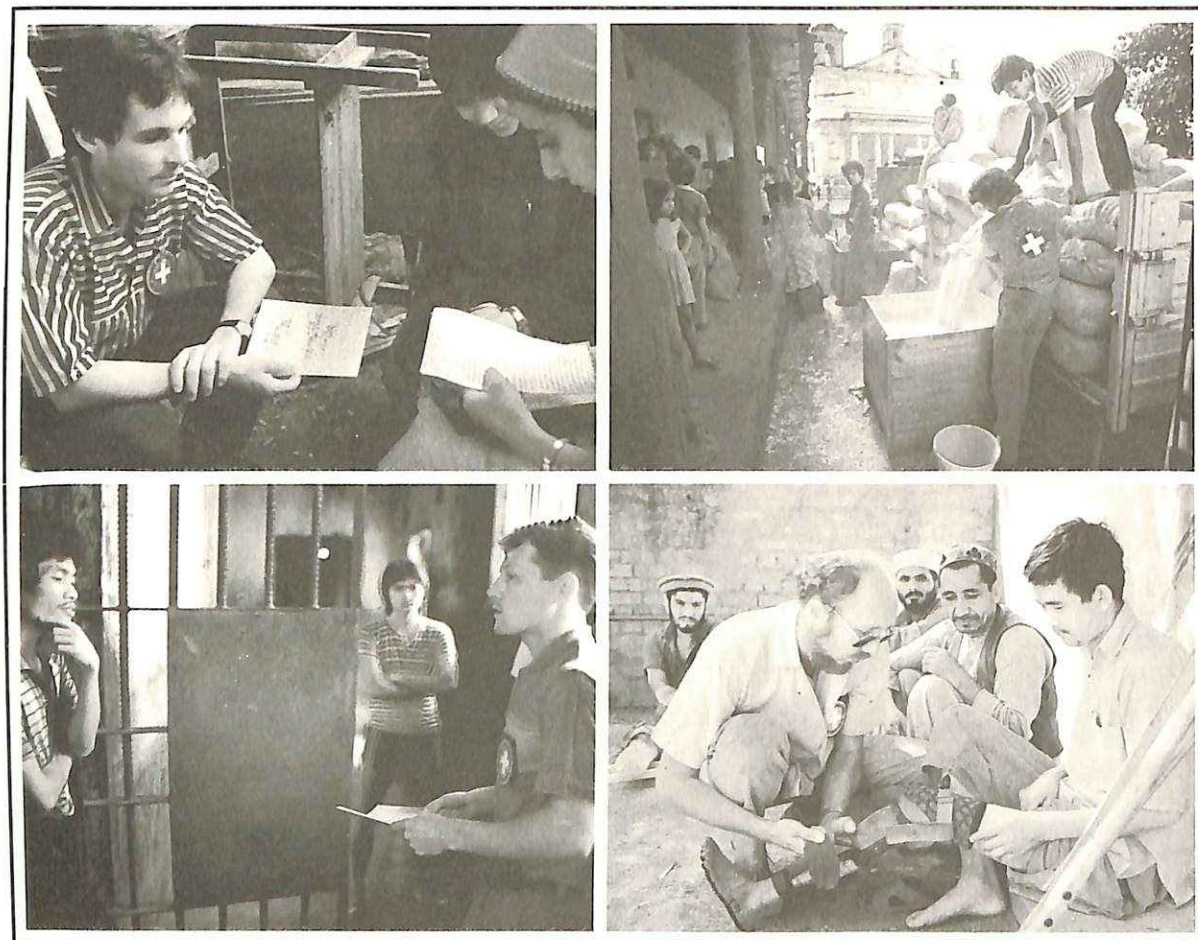
CROIX-ROUGE HELLENIQUE DE LA JEUNESSE HELLENIC RED CROSS YOUTH

1987

JANVIER JANUARY يناير		FÉVRIER FEBRUARY فبراير		MARS MARCH مارس		AVRIL APRIL أبريل		MAI MAY مايو		JUIN JUNE يونيه	
Lu	Mo	الأثنين	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
Ma	Tu	الاثنين	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
Me	We	الأربعاء	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24	7 14 21 28	5 12 19 26
Je	Th	الخميس	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
Ve	Fr	الجمعة	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
Sa	Sa	السبت	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24 31	1 8 15 22 29
Di	Su	الأحد	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
JUILLET JULY يوليه		AOÛT AUGUST أغسطس		SEPTEMBRE SEPTEMBER سبتمبر		OCTOBRE OCTOBER أكتوبر		NOVEMBRE NOVEMBER نوفمبر		DÉCEMBRE DECEMBER ديسمبر	
Lu	Mo	الأثنين	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	5 12 19 26	3 10 17 24 31	1 8 15 22 29
Ma	Tu	الاثنين	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	6 13 20 27	4 11 18 25	2 9 16 23 30
Me	We	الأربعاء	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	7 14 21 28	5 12 19 26	3 10 17 24 31
Je	Th	الخميس	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
Ve	Fr	الجمعة	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
Sa	Sa	السبت	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	6 13 20 27	3 10 17 24 31	1 8 15 22 29
Di	Su	الأحد	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30

Comité international de la Croix-Rouge (CICR)
International Committee of the Red Cross (ICRC)
اللجنة الدولية للصليب الأحمر

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

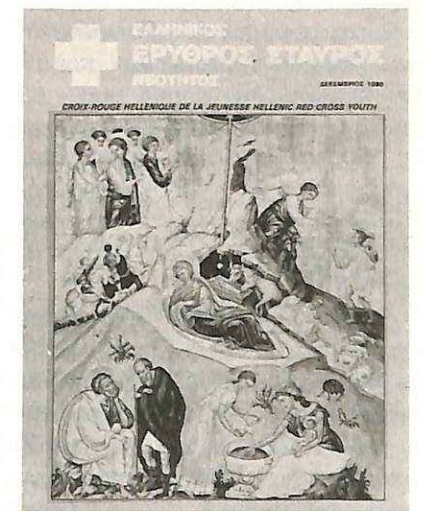
Γραφεία Συντάξεως: Αλκιβιάδου 4 - Τηλ. 8832351
Α' Περίοδος 1924-1941 Β' Περίοδος - Έτος 430

Αρ. Τεύχους 4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1986

Τιμή φύλλου Δρχ. 30

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
- Ο Γοργοπόταμος	4
- Ποιο πρέπει να είναι το νόημα των εορτών	5
- Χριστουγεννιάτικη γιορτή του Ε.Ε.Σ. στην Καλαμάτα ..	6
- Η κα Μαρία Πία Φανφάνι κοντά στους σεισμοπαθείς ..	10
- Τα Χριστούγεννα γιορτή των παιδιών	12
- Χριστουγεννιάτικα έθιμα από όλο τον κόσμο	14
- Ελάτε να κάνουμε οικονομία	17
- Η περιπέτεια ενός ποιήματος	17
- Το παιδί και το χρήμα	18
- Τι είναι το AIDS	20
- Η «Ημέρα του Ε.Σ.» στη Θεσσαλονίκη	23
- Ερυθροσταυρικές δραστηριότητες	24
- Παράρτημα στην αγγλική	26
- Παράρτημα στη γαλλική	27
- 40 χρόνια δράσεως του «Φάρου Τυφλών»	28
- Αθλητισμός: Η Έλλη Ρουσσάκη κορυφαία του 1986 ..	30
- Οι μεγάλες μας ελπίδες	31
- ΜΟΥΣΙΚΗ: Η Βυζαντινή μουσική	32
- ΠΑΡΑΜΥΘΙ: Ένας φτερωτός φίλος	34
- Γίνε και συ δωρητής σώματος	35
- Η ιστορία του Ε.Σ. σε εικόνες	36

Το εξωφυλλό μας

Εικόνα της γεννήσεως του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, αγνώστου αγιογράφου, του τέλους του 18ου αιώνα, από το Μονύδριον του ιερέως Μαρίου Δαπέργολα, στην Αιζώνη Γλυφάδας.

Η Γέννηση έχει εμπνεύσει πλείστους αγιογράφους μας, και οι εικόνες που έχουν δημιουργήσει σε ιερές Μονές και Ναούς, πάντοτε προκαλούν συγκίνηση και ανάταση στους πιστούς.

CONTENTS

	page
- Christmas feast in Kalamata	6
- The Vice-President of the League near the earthquake victims	10
- Christmas customs in Christian countries	14
- The child and the money	18
- The «Red Cross Day» celebrated in Thessaloniki ..	23
- 40 years activity of «Pharos Tyflon Ellados»	28
- Byzantine music	32

Το έντυπο εκδίδεται με την ευθύνη Συντακτικής Επιτροπής, υπό την εποπτεία του Προέδρου του ΕΕΣ κ. Γκ. ΠΕΤΜΕΖΑ και του αρμόδιου Αντιπροέδρου κ. Α. ΜΑΡΤΙΝΗ με την συνεργασία του Γραφείου Τύπου του ΕΕΣ. Σύμβουλος Εκδόσεως Γ. ΒΕΛΑΧΟΥΤΑΚΟΣ. Στοιχειοθεσία-εκτύπωση-βιβλιοδεσία ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ ΑΒΕΕ, Αρδηττού 12-14 Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή δρχ. 360. Εμβάσματα, συνδρομές, αλληλογραφία: Περιοδικό ΕΕΣ Νεότητας, Αλκιβιάδου 4 Αθήνα 104 39.

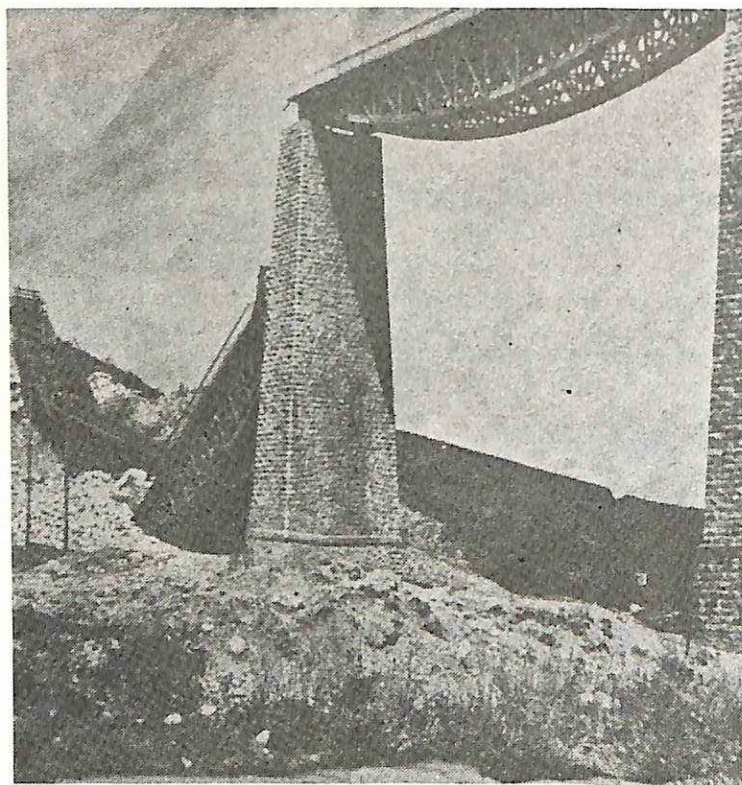

Ο ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ

Μέσα σ' ένα ευοίωνο κλίμα εθνικής ομοψυχίας και συμφιλίωσης, γιορτάσθηκε στις 23 Νοεμβρίου η επέτειος της μεγαλύτερης αντιστασιακής πράξης του λαού μας κατά την διάρκεια της κατοχής, της ανατίναξης της γεφύρας του Γοργοποτάμου. Παρουσία όλων των πολιτικών ηγετών της χώρας μας, που εκπροσωπούσαν όλες τις κομματικές παρατάξεις του λαού μας, γιορτάσθηκε για πρώτη φορά τόσο πανηγυρικά και με τέτοια εθνική ομοψυχία η εθνική μας αντίσταση.

Αξίζει λοιπόν να θυμηθούμε μερικά ιστορικά στοιχεία γι' αυτήν την πραγματικά μεγάλη εθνική μας στιγμή, που βοήθησε αποφασιστικά τους συμμάχους στην αντιμετώπιση της φοβερής δύναμης του στρατηγού Ρόμμελ, του «Άφρικα Κόρπ» του Χίτλερ, που είχε φθάσει να απειλεί την ίδια την Αλεξάνδρεια.

Η Ευρώπη ολόκληρη στέναζε κάτω από την ναζιστική μπότα εκείνο το φθινόπωρο του 1942. Ο Γερμανός στρατάρχης Ρόμμελ, ένας ικανός πολέμαρχος που είχε χαρακτηριστεί σαν «Αλεπού της ερήμου», προωθούσε τις χιτλερικές δυνάμεις του εναντίον της Αιγύπτου. Το Συμμαχικό Στρατηγείο της Μέσης Ανατολής, που είχε έδρα το Κάιρο, ζητούσε να βρεθεί τρόπος να σταματήσει ο ανεφοδιασμός του Ρόμμελ, ώστε να οργανωθεί αποτελεσματικότερα η αντιμετώπιση που ετοίμαζε ο Διοικητής της 8ης Συμμαχικής Στρατιάς στρατηγός Μοντγκόμερυ, που μόλις τότε είχε αναλάβει τα καθήκοντά του, για να συντρίψει τις ναζιστικές δυνάμεις. Στην 8η Στρατιά, ανήκαν και τμήματα του ελληνικού στρατού, που πολεμούσαν στο πλευρό των άλλων συμμάχων.

Η ιστορική γέφυρα του Γοργοποτάμου, όπως έγινε μετά την ανατίναξή της. Το ενωτικό πνεύμα που κυριάρχησε για να τιμηθεί αυτή η πράξη, μακάρι να μοιμοποιηθεί στον τόπο μας, και τότε, πολύ περισσότερα μπορούν να επιτευχθούν.

Ο ανεφοδιασμός του Ρόμμελ, γινόταν τότε κυρίως μέσω της υπόδουλης Ελλάδος. Τα εφόδια για τον Ρόμμελ έφθαναν σιδηροδρομικώς στον Πειραιά και φορτώνονταν σε πλοία για να μεταφερθούν στην Αφρική. Αποφασίσθηκε λοιπόν να ανατιναχθεί η μεγάλη γέφυρα του Γοργοποτάμου, στην Στερεά Ελλάδα, ώστε να διακοπεί η σιδηροδρομική προώθηση των εφοδίων. Η γέφυρα αυτή, που το μήκος της ξεπερνούσε τα 200 μέτρα φυλασσόταν από ικανές ιταλικές δυνάμεις.

Έτσι ο σχεδιασμός της επιχείρησης απαιτούσε ειδικούς, αλλά η διεξαγωγή της θα αναλαμβανόταν από ελληνικές αντιστασιακές δυνάμεις. Έπεσαν λοιπόν με αλεξίπτωτο στη Γκιώνα λίγοι αλλά καλά εκπαιδευμένοι Άγγλοι σαμποτέρ, με επικεφαλής τον Έντυ Μάγιερς. Αυτός φρόντισε να έλθει σε επα-

φή με τις δύο μεγαλύτερες ένοπλες αντιστασιακές δυνάμεις της Ελλάδος, τον ΕΔΕΣ και τον ΕΛΑΣ και μαζί κατέστρωσαν το σχέδιο της επιχείρησης.

Οι δυνάμεις του στρατηγού Ζέρβα και του Βελουχιώτη επιτέθηκαν και καθώς η φρουρά αγωνιζόταν να αποκρούσει την επίθεση, οι σαμποτέρ άρχισαν να τοποθετούν τα εκρηκτικά.

Σε λίγο, η φοβερά σκοτεινή εκείνη νύκτα, της 25ης Νοεμβρίου 1942, έγινε «ημέρα», από τις τρομερές λάμπεις των εκρήξεων, που τίναξαν την γέφυρα στον αέρα και έκοψαν το δρόμο του ανεφοδιασμού του Ρόμμελ, που ήδη οπισθοχωρούσε στην έρημο μετά από την επίθεση που εξαπέλυσαν οι σύμμαχοι, στις 23 Οκτωβρίου 1942 και έμεινε γνωστή σαν η

Συνέχεια στη σελ. 33

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

Νάμαστε πάλι στο Δεκέμβριο. Να περιμένουμε τις γιορτές, να σκεφτόμαστε τα δώρα, να ετοιμάζουμε τις κάρτες με τις ευχές. Και να κοιτάζουμε γύρω μας, πόσο έτοιμη είναι η πόλη για την υποδοχή των Χριστουγέννων, πόσο στολισμένες και πανηγυριώτικες είναι οι βιτρίνες, ποιά από τα εμπορεύματα που προσφέρονται θα εξυπηρετήσουν τον «κατάλογο» των δώρων που έχουμε συντάξει ή καταρτίζουμε αυτές τις μέρες. Αλλά να μη κοιτάζουμε μέσα μας. Να μη ρίχνουμε ένα βλέμμα στον εαυτό μας. Να μην εξετάζουμε πόσο έτοιμοι είμαστε μεις, να υποδεχτούμε τη γέννηση του Θεανθρώπου. Να τακτοποιούμε το σπίτι μας, να το στολίζουμε, αλλά να μη καθαρίζουμε την ψυχή μας, να μη στολίζουμε τον εσωτερικό εαυτό μας. Μ' ένα περίεργο, παράλογο και υπερφίαλο εγωισμό, να θεωρούμε ότι καμιά κάθαρση δεν μας χρειάζεται. Καμιά ψυχική προετοιμασία δεν απαιτείται.

Και μένουμε έτσι μικροί και ασήμαντοι. Με την κακομοιριά και την εγωπάθεια να κυριαρχούν. Με τον κόσμο μας, να χειροτερεύει μέρα τη μέρα. Να φτωχαίνει σε αρετή, σε αρχές, σε πιστεύω, σε ιδανικά. Και μεις να ασχολούμαστε με του στομαχιού την τέρψη και των αισθήσεών μας την ικανοποίηση.

Ας μην αρκεστούμε εφέτος σ' αυτά. Ας προσπαθήσουμε για το καλύτερο, το μεγαλύτερο, το σωστότερο, έστω κι αν αυτό είναι το δύσκολο, ακόμα κι αν είναι οδυνηρό. Ας σκύψουμε μέσα μας. Ας δούμε αντικειμενικά και τίμια, πόσο και μεις έχουμε φταίξει στου ανθρώπου το χάλασμα. Ας κινήσουμε το μοχλό της αυτογνωσίας, για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε

και όσα τώρα δύσκολα κι απρόσιτα εμφανίζονται. Έτσι θα κάνουμε την υποκριτική ατμόσφαιρα της ευφορίας και την ψευδαίσθηση της γιορτινής ευτυχίας των άγιων ημερών, αληθινή αναγέννηση και πραγματική χαρά.

Όχι πάλι τα ίδια. Ας μην παρασυρθούμε από την έντεχνα εδραιωμένη και σκόπιμα καλλιεργούμενη ατμόσφαιρα των αλόγιστων δαπανών και γιορτινών εξορμήσεων. Μετρημένα και λογικά ας πορευθούμε.

Σ' αυτό το τεύχος του, το περιοδικό μας φιλοξενεί εκτεταμένα αφιερώματα στη Γέννηση του Κυρίου και τα Χριστουγεννιάτικα έθιμα και τις παραδόσεις του δικού μας λαού, αλλά και άλλων χριστιανικών χωρών. Και απευθύνει με την ευκαιρία των άγιων ημερών εγκάρδιες ευχές σ' όλους τους Ερυθροσταυρίτες, σ' όλους τους Έλληνες.

Τους καλεί όμως παράλληλα να σκεφθούν, πόσοι συνάνθρωποι υποφέρουν, πόσοι πάσχουν, πόσοι πονούν. Και να αναλογισθούν την ευθύνη που έχουμε όλοι μας, να προσφέρουμε σαν αληθινοί χριστιανοί, από το υστέρημά μας, για την ανακούφιση όσων έχουν την ανάγκη μας.

Η προσφορά, η φιλαλληλία, είναι από τις αρχές που οδηγούν τον άνθρωπο στην ανάταση, στην ψυχική αναγέννηση. Το πνεύμα της αγάπης, της προσφοράς και της θυσίας, είναι άλλωστε και η πεμπτοσύνη του Χριστιανισμού.

Ας είναι τούτες οι γιορτές γεμάτες χαρά και ευτυχία. Και το 1987, γεμάτο υγεία, ειρήνη και πρόοδο, για όλους τους Έλληνες, για όλους τους ανθρώπους.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΕΕΣ ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ

Κοσμοπλημμύρα στο «Φιλοξένηια» για τη Χριστουγεννιάτικη γιορτή του ΕΕΣ προς χάρη των παιδιών της Καλαμάτας.

Ο ανθρώπινος πόνος μπορεί να μειωθεί και το αίσημα της καταστροφής να ανακουφισθεί, αν οι συνάνθρωποι βρεθούν κοντά, συμπαρασταθούν, βοηθήσουν.

Τούτες ιδιαίτερα τις γιορτινές μέρες, που κάνουν πιο έντονη την συναίσθηση των συνεπειών της συμφοράς, τα παιδιά της Καλαμάτας, παιδιά που τα θερμαίνει η ελπίδα για ένα αύριο καλύτερο, χρειάζονταν την συμπαράστασή μας. Και, φυσικά, τα χρυσά νιάτα του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, δεν ήταν δυνατόν να λείψουν και από αυτό το καινούργιο προσκλητήριο ανθρωπισμού και αλληλεγγύης.

Και διαβεβαίωσαν τα παιδιά της Καλαμάτας, ότι όλοι μαζί, θα ξαναχτίσουμε μία καινούργια πόλη, το ίδιο όμορφη με την παλιά και

πιο σύγχρονη, πιο ασφαλή, πιο μεγάλη.

Έτσι, το μεγάλο χριστουγεννιάτικο πανηγύρι, μία γιορτή χαράς και ξενοιασιάς, που οργάνωσαν η Διεύθυνση ΕΕΣ Νεότητας και η Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων του ΕΕΣ, στις 21 Δεκεμβρίου στο ξενοδοχείο «Φιλοξένηια» της Μεσσηνιακής πρωτεύουσας, δεν μπορούσε παρά να σημειώσει την μοναδική, την αजेπέραστη επιτυχία, που για καιρό θα δεσπόζει στη σκέψη των παιδιών της περιοχής. Ήταν ένας θρίαμβος της χριστιανικής αγάπης, ένας σταθμός στην συνεχή προσπάθεια του ΕΕΣ για την ανακούφιση των δοκιμαζομένων από τις συνέπειες του σεισμού αδελφών μας. Κι ένα ξέσπασμα χαράς των παιδιών της Καλαμάτας, που ξέφυγαν για λίγο από τον βρόχο της δυστυχίας και της

Ο Νομάρχης Μεσσηνίας κ. Πετροπούλακης προσφωνεί τους συγκεντρωμένους.

αγωνίας και γλέντησαν, ξαναθυμήθηκαν τις παλιές καλές ημέρες, ξεφάντωσαν. Και ήταν κάπου τρεις χιλιάδες.

Το μουσικορευτικό τμήμα του

Πανεπιστημίου Αθηνών και του ΕΕΣΝ και το έξοχο μοντέρνο μουσικό συγκρότημα της Σχολής Μωραΐτη, έδωσαν τον τόνο σ' αυτό το ξεφάντωμα, και πρόσφεραν στα παιδιά την ευκαιρία να τραγουδήσουν, να χορέψουν, να απολαύσουν κι αυτά ένα γενναίο τμήμα από την γιορτινή χαρά των Χριστουγέννων.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν ο Μητροπολίτης Καλαμάτας και πρόεδρος του τοπικού ΕΕΣ Σεβασμιώτατος Χρυσόστομος, ο Πρόεδρος του ΕΕΣ κ. Γκ. Πετμεζάς, ο Δήμαρχος Καλαμάτας κ. Μπένος και άλλοι εκπρόσωποι αρχών και οργανώσεων. Τόσο ο Μητροπολίτης, όσο και ο Πρόεδρός μας χαιρέτησαν την εκδήλωση, που άνοιξε με σύντομη προσφώνηση της διευθύντριας του ΕΕΣ Νεότητος κας Ελ. Περιμένη και στη συνέχεια, ο διευθυντής Διεθνών Σχέσεων του ΕΕΣ κ. Ζαφειρόπουλος, με εμπεριστατωμένη και μεστή ομιλία, ανέπτυξε το έργο συμπαραστάσεως και βοήθειας του ΕΕΣ προς τους σεισμοπαθείς και την πολύτιμη και συνεχή προσφορά του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού, προς τα θύματα του Εγκελάδου. Χαιρετισμό απηύθυνε και ο δήμαρχος Καλαμάτας, που εξέφρασε

Από την διανομή των δώρων.

και τις ευχαριστίες του λαού της πόλεως προς τον Ερυθρό Σταυρό.

Στη συνέχεια, άρχισε το γλέντι. Τα Καλαματιανόπουλα χόρεψαν με την ψυχή τους, τραγούδησαν με την καρδιά τους, ξεφάντωσαν, με το αίσθημα ότι δεν είναι μόνα τους, δεν έχουν εγκαταλειφθεί, μπορούν βάσιμα να ελπίζουν.

Αλλά δεν ήταν μόνο το πάρτυ

που τους προσέφερε ο ΕΕΣ. Τις δύο επόμενες ημέρες, 22 και 23 Δεκεμβρίου, έγινε διανομή δώρων σε όλα τα παιδιά της Καλαμάτας και της περιοχής της, δώρων που με αγάπη είχαν προσφερθεί από δεκάδες μικρές και μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις, που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του Ερυθρού Σταυρού, όπως και από τους

Τα «Αχτύπητα φιλέτα» όπως είναι ο τίτλος του μοντέρνου μουσικού συγκροτήματος της Σχολής Μωραΐτη. Ανάμεσα στα μέλη της και τα αγόρια Δημήτρης Παπαμιχαήλ-Αλίκης Βουγιουκλάκη και Κώστα Καζάκου-Τζένης Καρέζη. Η εμφάνισή τους και η μουσική τους σκόρπισαν ενθουσιασμό στα παιδιά.

Κατάμεστες οι αίθουσες του ξενοδοχείου. Σε λίγο θα αρχίσει το πάρτυ.

Ερυθρούς Σταυρούς της Αυστρίας, της Σουηδίας και της Αγγλίας. Εντεκάμιση χιλιάδες δώρα δόθηκαν σε ισάριθμους μαθητές των δημοτικών σχολείων, των γυμνασίων και των λυκείων της περιοχής. Στη συσκευασία και διανομή των δώρων βοήθησαν εθελόντριες αδελφές κοινωνικοί λειτουργοί και, ιδίως, οι Σαμαρείτες και Σαμαρείτισσες του ΕΕΣ, που εργάστηκαν εντατικά, φιλότιμα, εθελοντικά. Τον συντονισμό είχαν και σ' αυτόν τον τομέα η Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων και η Διεύθυνση Νεότητας του ΕΕΣ.

Αξιοσημείωτο είναι, ότι τόσο το πεντάωρο ξεφάντωμα, όσο και την διανομή των δώρων κάλυψε τηλεοπτικό συνεργείο του BBC του Λονδίνου, που ήλθε ειδικά από την Μεγάλη Βρετανία, κατόπιν ενεργειών του Βρετανικού Ερυθρού Σταυρού και της Ομοσπονδίας (League) των Ερυθρών Σταυρών και Ερυθρών Ημισελήνων, σε συνεργασία με την Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων του ΕΕΣ. Με την ευκαιρία αυτή, το συνεργείο του BBC, μαγνητοσκόπησε και τις καταστροφές από τους σεισμούς, καθώς και τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την ανοικο-

Τα δώρα, ευγενική προσφορά πολλών εταιριών προς τον ΕΕΣ, ωραία συσκευασμένα περιμένουν στη γωνιά. 11.500 δώρα διανεμήθηκαν.

δόμηση της πόλεως και των χωριών που επλήγησαν, όπως και το πολύπλευρο έργο βοήθειας του Διεθνούς και του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Η Διοίκηση του ΕΕΣ, ευχαρίστησε θερμά όλους όσοι βοήθησαν στην επιτυχία της Χριστουγεννιάτικης γιορτής για τα παιδιά της Καλαμάτας και ιδιαιτέρως με

ευχαριστήρια επιστολή της, που δημοσιεύεται παραπλεύρως, τις επιχειρήσεις που προσέφεραν δώρα και χρήματα για τον σκοπό αυτόν. Πίνακα αυτών των επιχειρήσεων και των ιδιωτών που συμπαραστάθηκαν και στην νέα αυτή πρωτοβουλία του ΕΕΣ επίσης δημοσιεύουμε, σαν μια ελάχιστη έκφραση τιμής.

Η ευχαριστήρια επιστολή του ΕΕΣ

Αξιότιμοι Κύριοι,

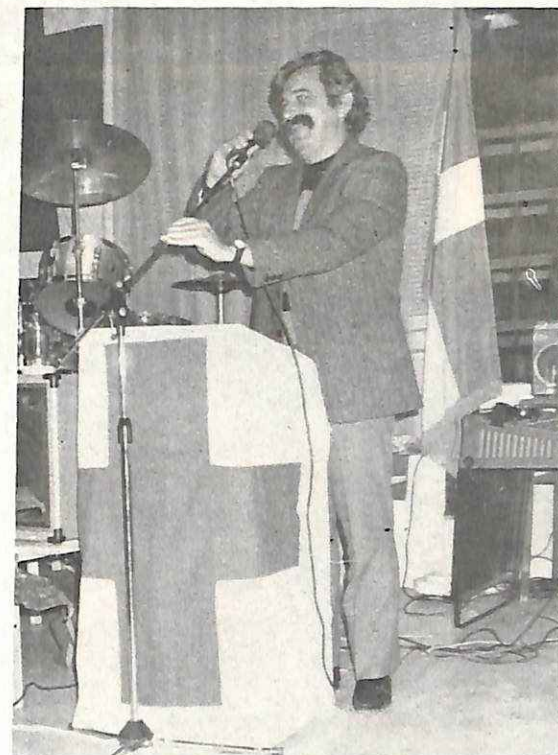
Η Διοίκηση του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, επιθυμεί να σας εκφράσει θερμές κι εγκάρδιες ευχαριστίες για την ευγενική και γενναιοδωρή προσφορά σας προς τους σεισμόπληκτους νέους της Καλαμάτας, που υπήρξαν, κι εκείνοι ευπαθείς δέκτες και θύματα της πρόσφατης συμφοράς που έπληξε τη Μεσσηνιακή πρωτεύουσα.

Η πολύτιμη προσφορά και πρόθυμη κι ενεργός συμμετοχή σας στο ανθρωπιστικό έργο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, δεν αποτελεί μόνο έμπρακτη απόδειξη και μαρτυρία της αλτρουϊστικής υψηλοφροσύνης σας, της σθεναρής συνειδήσεώς σας

κοινωνικής αλληλεγγύης και της στοργής σας προς την Ελληνική Νεότητα, αλλά και συγκινητική βεβαίωση του δαψιλού ενδιαφέροντός και της εκτιμήσεως, με τα οποία περιβάλλετε τις πατριωτικές και κοινωφελείς δραστηριότητες του κορυφαίου φιλανθρωπικού Οργανισμού μας.

Εκφράζουμε και πάλι προς σας και τους εκλεκτούς συνεργάτες σας θερμότερες ευχαριστίες, μαζί με την εγκάρδια κι ολόψυχη ευχή να είσθε πάντα άξιοι γενναιοψυχής παροχής της φιλλάλληλης προσφοράς σας.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
Ο Πρόεδρος
ΓΚΟΛΦΙΝΟΣ ΠΕΤΜΕΖΑΣ
Ο Γ. Γραμματέας
ΜΙΧΑΗΛ ΠΟΥΛΙΔΗΣ

Ο Δήμαρχος Καλαμάτας ευχαριστεί τον ΕΕΣ.

ΤΙΜΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ όσων βοήθησαν για τη γιορτή της Καλαμάτας

1) «ΜΠΡΙΣΤΟΛ HELLAS»	15) ΑΕ «ΧΑΡΤΕΛΛΑΣ»	29) Φαρμακευτική Εταιρ. «GAP»
2) «BAYER»	16) ΑΕ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΪΑ	30) Βιοτεχνία Πλεκτών «LORINE»
3) «ΜΑΡΟΣ» Σταδίου 54, ΑΘΗΝΑ	17) ΑΕ Ι.Γ. ΔΡΑΓΟΥΝΗΣ & ΥΙΟΙ	31) ΑΕ «ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ»
4) «ΜΟΣΧΟΥΤΗΣ» ΑΕ ΠΛ. Θεάτρου 12, ΑΘΗΝΑ	18) ΑΕ Θ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ	32) ΑΕ «ΕΜ-ΕΣ»
5) «ALMA SPORT» ΑΕ, Πεντέλης 44, ΑΜΦΙΘΕΑ	19) «TASTY FOODS»	33) ΑΕ ANABELLA MISS ΕΜ-ΕΣ
6) Βιοτεχνία Πλεκτών «ΗΒΗ»	20) «HENNINGER HELLAS»	34) Κατάστημα «PERLA»
7) ΑΕ «ΜΠΑΚΑΚΟΣ»	21) «ΙΟΝ»	35) Κατάστημα ΕΛΕΝΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ
8) ΑΡΗΣ ΜΟΡΟΧΛΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ	22) ΟΕ Κ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ	36) ΟΕ ΑΦΩΝ Φ. ΓΑΒΡΗΛΟΥ
9) ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΑΣΤΗΡ»	23) NATIONALE NEDERLANDEN	37) Πειραική Πλεκτοβ. «ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ»
10) «TSEKLENIS» ΑΒΕΕ	24) «FLEXOPLAST»	38) ΑΕ «ΒΙΟΛΕΕ»
11) «ΚΟΥΒΕΡΤΕΜΠΟΡΙΚΗ» ΕΠΕ	25) Αγροτικές Συνεταιρ. Εκδόσεις ΑΕ	39) ΑΕ «BINGO»
12) «ΠΟΥΡΝΑΡΑ» ΑΕ	26) ΑΒΒΕ ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΛΙΑΣ	40) ΑΕ «SIEMENS»
13) «ΜΙΝΕΡΒΑ» Βιομηχανία Εσωρούχων	27) «ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ»	41) κ. Γ. Μισύρης, Υπεύθυνος ΕΕΣ Νεότητας Τμήματος ΕΕΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ
14) «Δ. ΛΕΝΤΖΟΣ» Σταδίου 9	28) ΑΕΒΕ «ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ»	42) Δ/ση Νοσοκόμων Ε.Ε.Σ. (ΕΘ. κ. Αριάδνη Καλλιάνη).

Η κ. Μαρία-Πία Φανφάνι κοντά στους σεισμοπαθείς

Ο Πρόεδρός μας με στελέχη του ΕΕΣ και την εκπρόσωπο του Αγγλικού Ερυθρού Σταυρού στο αεροδρόμιο της Καλαμάτας, εν αναμονή της κυρίας Φανφάνι.

Την παραμονή των Χριστουγέννων έφθασε στο αεροδρόμιο της Καλαμάτας, με ειδική πτήση ενός γιγάντιου αεροπλάνου τύπου C-130, κατάφορτου με εφόδια και δώρα για τους σεισμοπαθείς της Μεσσηνίας, η κυρία Μαρία Πία Φανφάνι, πρόεδρος του Ιταλικού Ερυθρού Σταυρού και αντιπρόεδρος της League των Ερυθρών Σταυρών και Ερυθρών Ημισελήνων.

Την κυρία Φανφάνι, που είναι σύζυγος του διαπρεπούς Ιταλού πολιτικού κ. Αμίντορε Φανφάνι, προέδρου της Ιταλικής Γερουσίας,

υπεδέχθησαν στο αεροδρόμιο ο Πρόεδρος του ΕΕΣ, ο Ιταλός πρεσβευτής στην Αθήνα, ο Νομάρχης Μεσσηνίας και εκπρόσωποι των τοπικών αρχών.

Η κυρία Φανφάνι επισκέφθη τους καταυλισμούς των σεισμοπαθών και εδήλωσε ότι την εντυπώσισε το μεγάλο έργο που επιτελείται από τον Ελληνικό και τον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό για την ανακούφιση των σεισμοπαθών.

Εδώρησε δε στον ΕΕΣ για διανομή στους σεισμοπαθείς τα εφόδια που έφερε μαζί της, όπως υπνόσακκους (σλίπινγκ-μπάγκ), κουβέρτες, τρόφιμα, θερμάστρες,

παιχνίδια και ποικίλο άλλο υλικό πρώτης ανάγκης, που αποτελούσε το φορτίο του αεροπλάνου της.

Η επίσκεψη της προέδρου του Ιταλικού ΕΕΣ και αντιπροέδρου της League οργανώθηκε από την Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων του ΕΕΣ σε συνεργασία με την League και τον ΕΕΣ, είναι δε βέβαιο, ότι χάρη στις εντυπώσεις που αποκόμισε η κυρία Φανφάνι από το συντελούμενο έργο, θα εντείνει τις προσπάθειες του Διεθνούς ΕΣ για ακόμη μεγαλύτερη συμπαράσταση προς τους δοκιμαζομένους από τον χειμώνα σεισμοπαθείς.

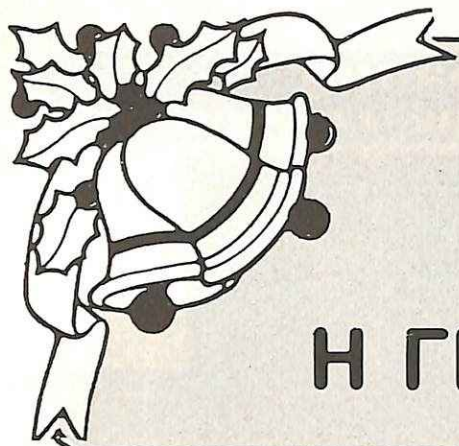

Η υπεύθυνος τύπου του Βρετανικού Ερυθρού Σταυρού δ. Νάιτ, στην Καλαμάτα.

Τα μέλη του τηλεοπτικού συνεργείου του BBC που ήλθαν ειδικά από το Λονδίνο για να μαγνητοσκοπήσουν την εκδήλωσή του ΕΕΣ, τη δραστηριότητα της κ. Φανφάνι, αλλά και το έργο που γίνεται στην Καλαμάτα.

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τα Χριστούγεννα είναι «οικογενειακή γιορτή». Σε αντίθεση με το Πάσχα, που -λόγω άνοιξης, σουβλίσματος του αρνιού, εξοχής- είναι «γιορτή της παρέας», της γενικής συμμετοχής φίλων και γειτόνων, τα Χριστούγεννα είναι «σπιτική» γιορτή.

Η οικογένεια γιορτάζει ιδιαίτερα συγκεντρωμένη, κάπως «κλειστή». Αλλά, κύρια είναι γιορτή των παιδιών. Όμως, πολλές φορές οι μεγάλοι παρασύρονται και οι διασκεδάσεις στα «ρεβεγιόν», τις εκδρομές, τις προσκλήσεις σε σπίτια και σε κέντρα, οδηγούν σε εγκατάλειψη -έστω για λίγες ώρες- των παιδιών. Και δεν θα έπρεπε φυσικά να είναι έτσι.

Μια φίλη του περιοδικού μας, ερυθροσταυρίτισσα μάνα, μας γράφει: «Τα Χριστούγεννα είναι η γιορτή των παιδιών. Δεν ήταν -μέχρι τώρα τουλάχιστον για το δικό μας σπιτικό. Είμασταν στην πρώτη βδομάδα του Δεκεμβρη και ήδη το ημερολόγιό μας ήταν γεμάτο από σημειώσεις για προσκλήσεις σε γιορταστικές συγκεντρώσεις «μόνο για μεγάλους».

Όλες αυτές τις όμορφες γιορταστικές στιγμές θα τις περνούσαμε χωρίς τα παιδιά μας, το Δημήτρη και το Γιάννη, 3 και 9 χρόνων, που θα έμεναν στο σπίτι με την γιαγιά.

Ίσως πάλι και μεις να καλούσαμε στο σπίτι μερικούς φίλους αλλά θα ήταν όλοι μεγάλοι.

Συζητήσαμε με τον συζυγό μου και αποφασίσαμε ότι δεν πρέπει πια να δεχόμαστε μόνο τις προσκλήσεις για μεγάλους. Θα προσπαθούσαμε αντίθετα να οργανώσουμε κάποιες οικογενειακές στιγμές. Τα Χριστούγεννα εξ άλλου είναι κατ'εξοχήν οικογενειακή γιορτή.

Αλλά και πάλι κάτι έλειπε. Μήπως θα έπρεπε και τα παιδιά να έχουν το δικό τους «γεγονός»; Κάποια γιορτή που θα τους δίδασκε το βασικό μήνυμα των Χριστουγέννων, την αγάπη και τη φιλοξενία;

Αμέσως σκέφτηκα τη γειτονιά και τους φίλους των παιδιών.

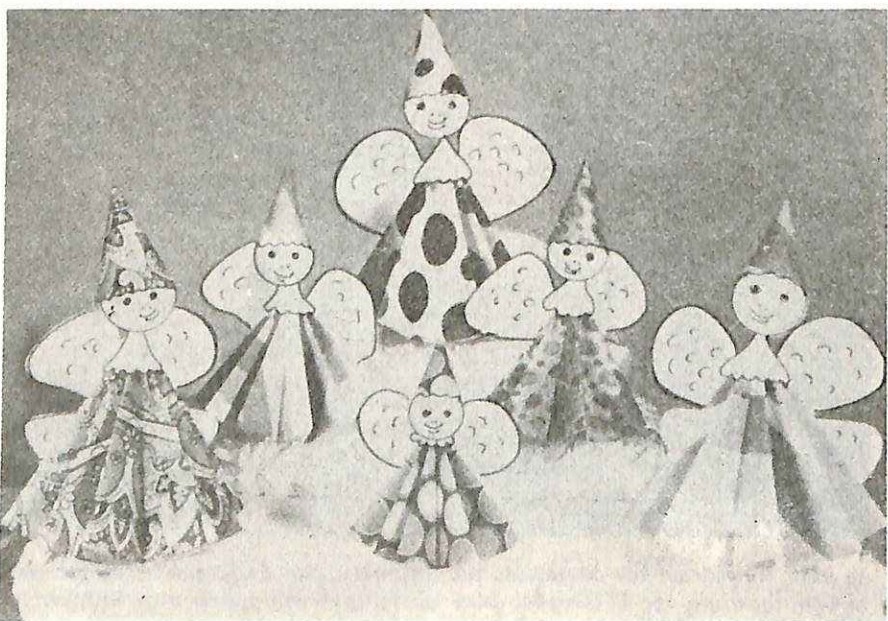
Αποφασίσαμε να διοργανώσουμε ένα πάρτι για «τα γενέθλια του καλού Χριστούλη». Και πράγματι καταφέραμε να δημιουργήσουμε το γεγονός των διακοπών και συγχρόνως να κάνουμε μια γιορτή τόσο όμορφη ώστε τα παιδιά μας να θέλουν να την επαναλάβουν. Κάναμε δηλαδή ένα πάρτυ, όπου καλέσαμε είκοσι γειτονόπουλα.

Τα παιδιά μου πρώτα απ' όλα έπρεπε να μάθουν να σχεδιάζουν και να προετοιμάζουν ένα πάρτι αφιερωμένο σε κάποιον άλλο -τη φορά αυτή στο Χριστό. Αυτό τους βοήθησε στο να σκεφτούν για πρώτη φορά το αληθινό μήνυμα των Χριστουγέννων. Είχαμε επίσης την ευκαιρία να μοιραστούμε αυτό το μήνυμα με τα γειτονόπουλα, κάναμε δηλαδή ένα πολύ όμορφο μάθημα θρησκευτικών.

Το πάρτι ήταν επίσης ένα ανέλπιστα δώρο για τις μητέρες των μικρών καλεσμένων μας που είχαν έτσι δύο-τρεις ώρες ελεύθερες για να ασχολη-

θούν με τις δικές τους γιορταστικές προετοιμασίες. Σίγουρα δεν έμειναν ασυγκίνητες από τη μικρή γιορτούλα μας.

Θελήσαμε να δώσουμε ένα απλό χαρακτήρα στη γιορτή μας, χωρίς να κάνουμε πολλά έξοδα. Ήξερα λοιπόν ότι ένα πάρτι με 20 παιδιά στο μικρό μας τριάρι δεν ήταν εύκολη υπόθεση και ότι έπρεπε να το οργανώσω με πολλή προσοχή για να μην έχουμε φασαρίες και ζημιές και για να μην γίνει το γνωστό «τρελλοκομείο» των παιδικών συγκεντρώσεων. Έπρεπε ακόμη να έχουμε τέτοιες δραστηριότητες που να μην κουράζουν τους τριχρονους φίλους του Δημήτρη αλλά ούτε και να κάνουν να βαριούνται τους φίλους του Γιάννη. Γι' αυτό και φτιάξαμε ένα πρόγραμμα που περιλάμβανε ένα μικρό μπουφέ με μεζεδάκια, γλυκά και αναψυκτικά, μια μικρή θεατρική παράσταση για τη γέννηση του Χριστού, γιορταστικά τραγούδια και μερικά αναμνηστικά δωράκια.

Αυτά τα σχέδια φτιάχτηκαν κυρίως από τα δύο μικρά μου αγόρια που με βοήθησαν επίσης να φτιάξω τη λίστα των καλεσμένων και να γράψω τις προσκλήσεις. Ο Δημήτρης έβαζε μέσα σε μια Χριστουγεννιάτικη καρτούλα μια φωτοτυπημένη πρόσκληση που είχα γράψει (ημέρα και ώρα, διεύθυνση, τι έπρεπε να φέρουν μαζί τους τα παιδιά, τηλέφωνο για να ειδοποιηθούν αν θα έρθουν ή όχι) και ο Γιάννης τις έβαζε στα φακελάκια.

Δέκα μέρες πριν από το πάρτι κάναμε μιά βόλτα και δώσαμε τις προσκλήσεις στα παιδάκια. Όλες οι μητέρες μου τηλεφώνησαν για να μου πουν αν θα έρθουν ή όχι τα παιδιά τους.

Μια μέρα πριν από το πάρτι φτιάξαμε διάφορα γλυκίσματα και τα παιδιά διασκεδάζαν πασπαλίζοντας τα γλυκά με ζάχαρη άχνη και βάζοντας τους κερασάκια. Έψαξαν επίσης σ' όλο το σπίτι για κοστούμια και αξεσουάρ που θα χρησιμοποιούσαμε για να γίνει πιο πειστικό το θεατρικό έργο που θα ανεβάζαμε. Παίρνοντας ιδέες από ένα παιδικό βιβλίο έγραψα ένα

μικρό έργο για τη γέννηση του Χριστού. Την ημέρα της γιορτής λοιπόν ήταν όλα έτοιμα.

Στις 5 το απόγευμα ήρθαν όλα τα παιδιά. Βλέπετε, περίμεναν με τόση ανυπομονησία το πάρτι ώστε ήταν αδύνατο ν' αργήσουν. Όλοι ήταν ενθουσιασμένοι αλλά δεν έπρεπε να ξεχνάμε το Χριστό που ήταν και ο σκοπός της γιορτής μας.

Ο Δημήτρης δεχόταν τους καλεσμένους και ο Γιάννης έπαιρνε τα παλτά και τα πήγαινε στο μέσα δωμάτιο, όπου είχαμε βάλει ένα μικρό Χριστουγεννιάτικο δέντρο.

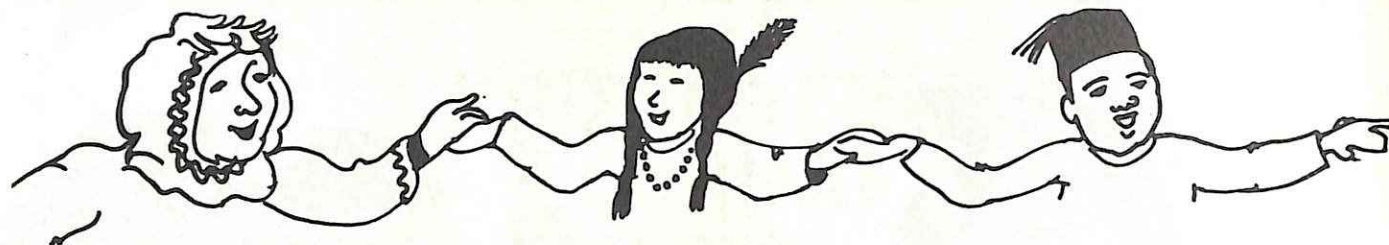
Δώσαμε σε κάθε παιδί ένα κερί κι όταν τα ανάψαμε σβήσαμε τα φώτα. Τότε ψάλλαμε τα κάλαντα και τραγουδήσαμε Χριστουγεννιάτικα τραγούδια. Όλοι ήταν πολύ χαρούμενοι και συγκινημένοι. Μετά τα παιδιά κάθησαν γύρω γύρω από το δέντρο και τους διηγήθηκα την ιστορία που είχα γράψει. Ο Γιάννης έφερε τα κοστούμια και εθελοντές ντύθηκαν Ιωσήφ, Μαρία, βοσκοί και μάγισσες και μια κούκλα

της ανηψιάς μου της Κατερίνας έπαιζε το ρόλο του Χριστού. Μετά το έργο συζητήσαμε για το μήνυμα των Χριστουγέννων, την αγάπη και την ειρήνη.

Μετά έγινε κλήρωση και το κάθε παιδί πήρε ένα χαρτάκι αριθμημένο από ένα μικρό καλάθι. Κάθε αριθμός αντιστοιχούσε σε ένα δωράκι που υπήρχε κάτω από το δέντρο. Όλα τα παιδιά ήταν πολύ χαρούμενα και περήφανα για το δωράκι που είχαν κερδίσει.

Όταν αργότερα ήρθαν οι γονείς τους να τα πάρουν, έμειναν έκπληκτοι από τις παιδικές φατσούλες που έλαμπαν από χαρά. Τα παιδιά μου ήταν ενθουσιασμένα και με έβαλαν να τους υποσχεθώ ότι κάθε χρόνο θα διοργανώνουμε ένα τέτοιο πάρτι. Ελπίζω το επόμενο να έχει την ίδια και μεγαλύτερη επιτυχία. Τα Χριστούγεννα ΕΙΝΑΙ η γιορτή των παιδιών. Και μακάρι, του χρόνου, να κάνουν το ίδιο και όλες οι άλλες Ερυθροσταυρίτισσες μητέρες. Έτσι θα χαρούν και οι ίδιες αλλά και χιλιάδες ελληνόπουλα πολύ περισσότερο τα Χριστούγεννα.

Χριστούγεννα σ' όλο τον κόσμο

Στις 25 Δεκεμβρίου, όλος ο Χριστιανικός κόσμος γιορτάζει τα Χριστούγεννα. Ορθόδοξοι, καθολικοί, διαμαρτυρόμενοι, σ' αυτό συμφωνούν. Δεν συμβαίνει το ίδιο και με το Πάσχα, του οποίου ο προσδιορισμός της ημερομηνίας κάθε χρόνο διαφέρει ανάμεσα στα δόγματα. Αλλά τα Χριστούγεννα, η μεγάλη αυτή γιορτή τη Χριστιανοσύνης, δεν επηρεάζονται από παρόμοια τακτική. Και αυτό γιατί η καθιέρωσή τους έγινε πριν πολλά-πολλά χρόνια, στα μέσα περίπου του τέταρτου αιώνα, όταν ο Πάπας Ιούλιος (336-352) μετά από μακρόχρονες έρευνες και ταυτόχρονη συγκριτική μελέτη των ευαγγελικών κειμένων βεβαιώθηκε πως ο ερχομός του Θεανθρώπου, που γεννήθηκε σε μία ταπεινή φάτνη στη Βηθλεέμ, έγινε την τελευταία εβδομάδα του Δεκεμβρίου.

Από τότε κάθε χρόνο, καθώς η μεγάλη γιορτή πλησιάζει, οι άνθρωποι που πιστεύουν στον Χριστιανισμό ετοιμάζονται να την υποδεχθούν με την ψυχή γεμάτη ελπίδα. Ελπίζω για ένα καλύτερο αύριο, για ένα κόσμο όπου θα βασιλεύει η ειρήνη και η αγάπη. «Και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία».

Άπειρα είναι τα ήθη και έθιμα που έχουν διαμορφωθεί από διάφορους λαούς μέσα στους αιώνες, για να δώσουν ένα ιδιαίτερο τόνο, ένα ξεχωριστό χρώμα στα Χριστούγεννα. Ας ρίξουμε μια ματιά, για να δούμε ποιά είναι τα συνηθέστερα στον τόπο μας και αλλού:

ΕΛΛΑΔΑ

Μια οικογενειακή γιορτή

Η χώρα μας είναι πλούσια σε χριστουγεννιάτικα έθιμα και παραδόσεις. Την παραμονή των Χριστουγέννων ξεχύνονται στους δρόμους τα παιδιά με τα τρίγωνα στα χέρια, τραγουδώντας από πόρτα σε πόρτα τα κάλαντα.

«Χριστός γεννιέται σήμερα...», ψάλλουν τα παιδιά με τις δροσερές φωνές τους και βιάζονται να τελειώσουν, γιατί έχουν να πάνε και αλλού. Η αμοιβή τους, ο μπουναμάς όπως λέγεται, κάποιο χαρτζηλάκι ή ένα γλυκό.

Με τα Χριστούγεννα συνδέεται και ο μύθος των Καλικαντζάρων, αυτών των πονηρών πνευμάτων με τα μεγάλα αυτιά και την ουρά, που σύμφωνα με παλιές δοξασίες βρίσκονται όλο το χρόνο κάτω από τη γη τρώγοντας το στύλο που την κρατάει και τα Χριστούγεννα ανεβαίνουν στον πάνω κόσμο για να πειράξουν τους ανθρώπους.

Τα ξημερώματα των Χριστουγέννων οι καμπάνες χτυπούν χαρμόσυνα, καλώντας τους πιστούς στην εκκλησία, όπου ψάλλεται η λειτουργία του Βασιλείου του Μεγάλου.

Στο μεσημεριανό τραπέζι συγκεντρώνεται όλη η οικογένεια για ν' απολαύσει ένα πλουσιοπάροχο γεύμα, αρχίζοντας από το χριστόψωμο με τα καρύδια και τις ανάγλυφες παραστάσεις, περνώντας από το χοιρινό ή τη βραστή κότα (η γαλοπούλα είναι

ξενόφερτο έθιμο που άρχισε να καθιερώνεται και στην Ελλάδα από το 19ο αιώνα) και καταλήγοντας στα γλυκά, κουραμπιέδες, μελομακάρονα, δίπλες.

Το έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου δεν είναι ελληνικό και ήταν άγνωστο στη χώρα μας πριν από το 1833. Το πρωτόστησαν στα ανάκτορα του Όθωνα οι Βαυαροί (είναι γερμανικό και σκανδιναβικό έθιμο). Βέβαια κανένας δε μπορεί ν' αρνηθεί σήμερα πως το δέντρο με τα πολύχρωμα στολίδια του, τα κεριά και τα φώτα, είναι η εστία που συγκεντρώνει όλη

την οικογένεια και δίνει χαρά, κυρίως στα παιδιά.

Τα δώρα στην Ελλάδα τα φέρνει ο Άγιος Βασίλης την Πρωτοχρονιά. Τα τελευταία όμως χρόνια οι περισσότεροι ανταλλάσσουν τα δώρα τους τα Χριστούγεννα. Τα παιδιά κυρίως, που είναι πάντα ανυπόμονα, δεν μπορούν να περιμένουν την Πρώτη του χρόνου. Ας τους τα δώσουμε λοιπόν πιο νωρίς για να χαρούν.

Φυσικά εκτός από τα έθιμα που αναφέρουμε πιο πάνω, υπάρχουν σε διάφορες περιοχές της χώρας μας αμέτρητα τοπικά

έθιμα. Δυστυχώς τα περισσότερα τείνουν να εκλείψουν ή ν' αντικατασταθούν από άλλα ξενόφερτα. Γι' αυτό ας προσπαθήσουμε να τα διατηρήσουμε και να τα μεταδώσουμε στα παιδιά μας. Είναι μια κληρονομιά που δεν πρέπει να χαθεί.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Ο αγαπημένος Αγ. Νικόλαος

Τα παιχνίδια στα παιδιά της Ολλανδίας τα φέρνει στις 6 Δεκεμβρίου ο Άγιος Νικόλαος, ο προστάτης άγιος του Άμστερνταμ. Είναι μια παλιά ιστορία που ανάγεται στον 4ο αιώνα. Ο Άγιος Νικόλαος, αρχιεπίσκοπος Μύρων στη Μικρά Ασία, ήταν ένας άνθρωπος, πολύ καλός και γενναιοδωρός. Οι Ολλανδοί έμποροι, που πήγαιναν στην Ανατολή για δουλειές, διηγόντουσαν όταν γύριζαν τα θαύματά του στις οικογένειές τους. Έτσι ο Άγιος Νικόλαος έγινε πολύ αγαπητός στο Άμστερνταμ και από τότε άρχισε να φέρνει δώρα στα παιδιά την ημέρα της γιορτής του. Τα παιδιά πιστεύουν ότι ο Άγιος Νικόλαος ζει στην Ισπανία και μαθαίνει τα πάντα για τη συμπεριφορά τους όλο το χρόνο.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ

Κολύμπι και πικνίκ

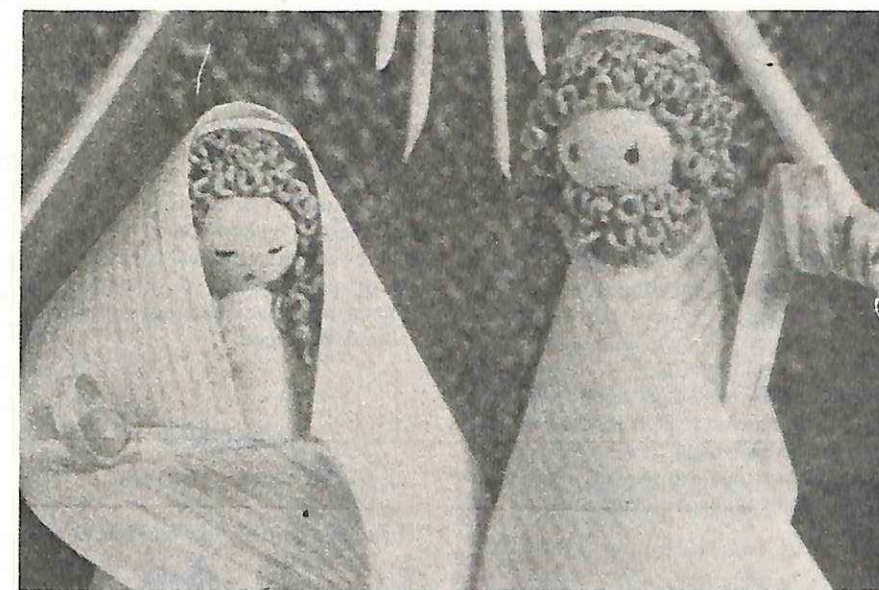
Στην Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία τα Χριστούγεννα πέφτουν στη μέση ακριβώς του καλοκαιριού. Όλη η οικογένεια κάθεται στο τραπέζι και το παραδοσιακό φαγητό είναι η γαλοπούλα.

Συνηθίζουν ακόμη να πηγαίνουν στην παραλία για κολύμπι και να κάνουν πικνίκ. Τα χριστουγεννιάτικα τραγούδια στην Αυστραλία μιλάνε για ήλιο και όχι για χιόνι.

ΓΑΛΛΙΑ

Η φάτνη

Χαρακτηριστικό στοιχείο της χριστουγεννιάτικης διακόσμησης στη Γαλλία είναι

η φάτνη, που τη βλέπει κανείς σ' όλα τα σπίτια και τις εκκλησίες. Αυτό το έθιμο προέρχεται από την Προβάνς (περιοχή της Γαλλίας), μα σιγά σιγά επικράτησε σ' όλη τη χώρα. Δεκάδες άνθρωποι πριν μερικά χρόνια ασχολούνταν με το να κατασκευάζουν μικρά ομοιώματα της Παναγίας, του Χριστού, του Ιωσήφ, των βοσκών και των μάγων για τις φάτνες. Τα σκάλιζαν πάνω σε ξύλο και μετά τα έβαφαν. Σήμερα φυσικά τα πάντα έχουν βιομηχανοποιηθεί.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Κεριά και αγορές

Ο μήνας που προηγείται των Χριστουγέννων είναι πολύ σημαντικός στη Γερμανία. Είναι η ώρα που όλος ο κόσμος θυμάται τη γέννηση του Χριστού και το γεγονός ότι θα έρθει ξανά στη γη. Πολλές οικογένειες έχουν ένα κυκλικό κηροπήγιο με τέσσερα κεριά. Ένα κεριά ανάβεται καθημέρα από τις τέσσερις εβδομάδες που προηγούνται των Χριστουγέννων. Κάθε άναμα είναι σωστή γιορτή. Λίγο πριν τα Χριστούγεννα ειδικές αγορές ανοίγουν σε πολλές πόλεις, με διακοσμητικά στολίδια.

ΔΑΝΙΑ

Δώρα την παραμονή

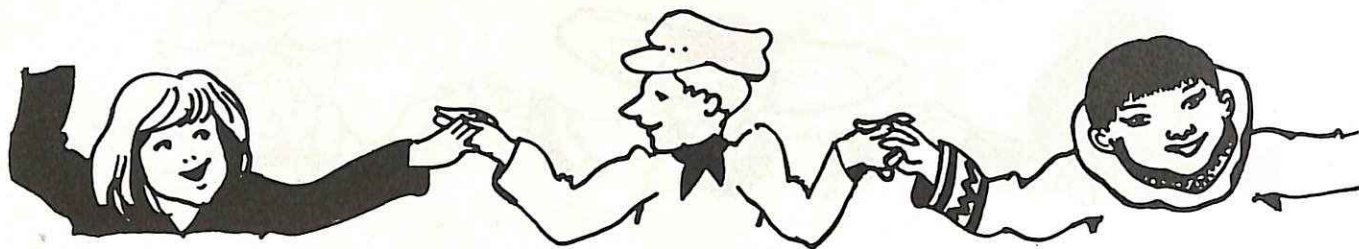
Η παραμονή των Χριστουγέννων είναι η μέρα που περιμένουν όλοι οι Δανοί. Η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία το απόγευμα. Μετά ο πατέρας στολίζει το χριστουγεννιάτικο δέντρο με μπάλλες και κεριά και βάζει από κάτω τα δώρα. Κανένας άλλος δεν επιτρέπεται να δει το δέντρο πριν από το φανήτο. Μετά μαζεύονται όλοι γύρω του, τραγουδάνε ένα χριστουγεννιάτικο τραγούδι και ανοίγουν τα δώρα.

ΕΛΒΕΤΙΑ

Δώρα και ξυλιές

Μια ειδική γιορτή γίνεται στις πόλεις την ημέρα του Αγίου Νικολάου (6 Δεκεμβρίου) που προετοιμάζει τον ερχομό του Χριστού. Όλα τα παιδιά υαφίστανται νύχτα

από ένα χριστουγεννιάτικο δέντρο στην πλατεία της πόλης ή στην αυλή του σχολείου και περιμένουν τον Άγιο Νικόλαο και τον παπα-Φουετάρ.

Κάθε παιδί ρωτιέται αν ήταν καλό στη διάρκεια του χρόνου που τελειώνει. Αν η απάντηση είναι «ναι» ο Άγιος Νικόλαος του δίνει ένα δώρο. Αν είναι «όχι» τότε το παιδί τρώει μερικές ξυλιές στα οπίσθια από τον παπα-Φουετάρ.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Δώρα στα παπούτσια

Η φάτνη είναι το επίκεντρο της προσοχής κάθε οικογένειας τα Χριστούγεννα. Γονατίζουν γύρω της, προσεύχονται και ψάλλουν ύμνους.

Παρόλο που οι άνθρωποι απολαμβάνουν ένα πλούσιο γεύμα την ημέρα των Χριστουγέννων, τα δώρα μοιράζονται την Ημέρα του Βασιλιά, στις 6 Ιανουαρίου (τα δικά μας Θεοφάνεια). Τα παιδιά αφήνουν τα παπούτσια τους στο περβάζι του παραθύρου και τα βρίσκουν γεμάτα γλυκά και παιχνίδια.

ΜΕΞΙΚΟ

Γιορτή για εννιά μέρες

Στο Μεξικό οι γιορτές κρατάνε εννιά μέρες. Κάθε βράδυ μια διαφορετική οικογένεια σχηματίζει μια πομπή με επικεφαλής τα παιδιά, που κρατάνε πήλινες φιγούρες του Χριστού, της Παναγίας και του Ιωσήφ. Έτσι πηγαίνουν σε κάποιο σπίτι όπου γίνεται ένα πάρτυ, το λεγόμενο «ποζάντα». Στην πόρτα τραγουδάνε ένα τραγούδι με το οποίο ζητούν την άδεια να περάσουν. Κατά τη διάρκεια του πάρτυ μια πήλινη λεκάνη γεμάτη δώρα ή «πινάτα», κρεμιέται κάπου ψηλά ενώ όλοι οι προσεκλημένοι προσπαθούν να τη σπάσουν μ' ένα μαστούνη, «ραντίζοντας» τους πάντες με γλυκά και δώρα.

ΠΟΛΩΝΙΑ

Το πρώτο αστέρι

Η παραμονή των Χριστουγέννων ονο-

μάζεται «Γιορτή του άστρου». Οι Πολωνοί μένουν νηστικοί όλη την ημέρα, ετοιμάζοντας το γεύμα που θ' αρχίσει μόλις φανεί το πρώτο αστέρι. Στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι μένει πάντα μια θέση κενή για τον μικρό Χριστό. Όταν όλοι τελειώσουν το φαγητό, ανάβουν τα κεριά στο δέντρο και τραγουδούν διάφορους ύμνους. Τ' αγόρια μασκαρεύονται και προσφέρουν τα δώρα.

ΡΩΣΙΑ

Η μπάμπουσκα

Σ' αυτή την αχανή χώρα είναι διαδεδομένες πολλές χριστουγεννιάτικες παραδόσεις της ορθόδοξης πίστης.

Όμως στις επαρχίες ζει ακόμα ο μύθος της Μπάμπουσκα, της γριάς που γυρίζει από σπίτι σε σπίτι την παραμονή των Χριστουγέννων, αφήνοντας δώρα. Παλιά στη Ρωσία τα Χριστούγεννα γιορτάζονταν στις 6 Ιανουαρίου. Σήμερα όμως γιορτάζονται στις 25 Δεκεμβρίου όπως σ' όλο τον χριστιανικό κόσμο.

Η περιπέτεια ενός ποιήματος

ποιητής Μιχ. Κατσαρός αποκάλυψε πρόσφατα την περιπέτεια ενός ποιήματος του Γεράσιμου Άννινου για τα Χριστούγεννα.

Το ποίημα του Άννινου, δημοσιεύθηκε το 1951 στην «Εκλογή», ένα περιοδικό της εποχής-αλλά κατά λάθος, με την υπογραφή του ποιητή Κώστα Χατζόπουλου. Το περιοδικό, μετά τη διαπίστωση του λάθους, αποκαθιστά τα πράγματα, και λέει ότι το ποίημα είναι του Άννινου. Το 1955 ο «Εθνικός Κήρυξ», — που δεν εκδίδεται πλέον — το δημοσιεύει πάλι, αλλά δεν ξέρει τη διόρθωση και βάζει υπογραφή, «Κ. Χατζόπουλος». Από εκεί το αντιγράφει το 1956 το «Φως» της Θεσσαλονίκης — επίσης δεν εκδίδεται πλέον — πάλι με υπογραφή «Κ. Χατζόπουλος». Και το 1958, κάνει το ίδιο και η εφημερίδα «Αναπληρικός Τύπος». Έτσι το ποίημα του Άννινου δημοσιεύεται 4 φορές σαν ποίημα του Χατζόπουλου και μόνο μία σαν δικό του, το 1939 στο «Αγροτικό Μέλλον».

Είναι ωραίο το ποίημα του Γερ. Άννινου και αξίζει να το παραθέσουμε:

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

*Σε μας, μαζί με μας, Χριστέ, γεννήθηκες
στης αγροτιάς τη φτωχική σπηλιά μας...
Φτωχοί, εμείς την πόρτα μας Σ' ανοίξαμε,
και διάπλατη, εμείς, την αγκαλιά μας...*

*Εμείς φτωχοί τσομπάνηδες. Σου δώσαμε
των ζων μας το σανό γι' απαλό στρώμα
τα χνώτα τους, για ζεστασιά. Σου θέρμαναν
το θεϊκό και βρεφικό Σου σώμα...*

*Τα μάτια μας, η λάμψη Σου τα γέμισε,
τ' αυτιά μας των Αγγέλων το τραγούδι,
και την καρδιά μας, μονομιάς Σ' ανοίξαμε,
να Σε δεχτούμε, Εσένα θείο λουδούδι...*

*Μικροί και ταπεινοί, τι άλλο μπορούσαμε
Χριστέ μου, να προσφέρουμε σε Σένα:
Πλούσιοι, όπως οι Μάγοι, εμείς δεν είμαστε,
να φέρουμε χρυσό, λιβάνι, σμέρνα...*

*Την Πίστη την αγνή, Χριστέ μου εδώσαμε
κι η Πίστη μας, μεγάλωσε κι εστάθη...
Κι επλήθαινε, κι απλώθηκε, και σκόρπισε,
όλες τις παλιές πλάνες και τα λάθη...*

*Σαν σήμερα. Χριστέ μου. Εσύ γεννήθηκες,
Κι εμείς φτωχή αγροτιά, Σε προσκυνάμε...
Δός μας, Χριστέ, και πάλι, Εμάς τη Φώτιση,
Την Άγια Σου ζωή, ν' ακολουθάμε...*

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Χ. ΑΝΝΙΝΟΣ

Προτιμούνται οι Αιμοδότες και Δωρητές Σώματος

Το Υφυπουργείο Νέας Γενιάς ειδοποίησε την Επιτροπή Δωρητών Σώματος του Ε.Ε.Σ., ότι πήρε απόφαση με την οποία στον κοινωνικό τουρισμό (εκδρομές κλπ.) προτιμούνται οι Αιμοδότες και Δωρητές Σώματος με απλή επιδειξη της κάρτας Αιμοδότη ή Δωρητού Σώματος.

Ελάτε να κάνουμε οικονομία

Τώρα που θα περάσουν οι γιορτές, τα δέντρα, τα λαμπιόνια, τα στολίδια, οι γιρλάντες και οι μπάλλες θα έχουν εκπληρώσει τον προορισμό τους. Αλλά δεν πρέπει να πεταχτούν. Του χρόνου τέτοια εποχή θα είναι πάλι χρήσιμα.

Ελάτε λοιπόν να κάνουμε μαζί λίγη οικονομία. Να περισώσουμε ότι μπορούμε, ώστε να μη χρειασθεί να ξαναξοδέψουμε χρήματα για τα ίδια πράγματα.

— Βάλτε όλα τα στολίδια του δέντρου σε ένα κουτί αν γίνεται και κολλήστε μια ετικέτα. Βάλτε το σε ένα ψηλό ράφι στο υπόγειο ή στο συρτάρι.

— Αποθηκεύστε τα φώτα του δέντρου σας αραιά τοποθετημένα και τυλιγμένα με ένα χαρτί τουαλέτας ή με ρολό κουζίνας.

— Οι γιρλάντες, τα στεφάνια και τα κεριά θα πρέπει να αποθηκευθούν χωριστά από τα υπόλοιπα στολίδια.

Με αυτό το τρόπο θα μπορείτε τον επόμενο χρόνο να κατεβάσετε αυτό το κουτί και να αρχίσετε τη γιορτινή σας διακόσμηση χωρίς να τα ξεχωρίζετε ανάμεσα στα στολίδια του δέντρου, που δεν θα το θέλετε ακόμα.

— Τις χριστουγεννιάτικες κάρτες — αυτές που έχουν ιδιαίτερη σημασία — μπορείτε να τις βάλετε σε ένα άλμπουμ που να σημειώσετε «Χριστούγεννα '86» και να το βάλετε στο κομοδίνο σας. Τις άλλες κάρτες μπορείτε να τις χαρίσετε σε ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα. Τις χρησιμοποιούν για σχέδια. Μερικές μπορείτε να τις φυλάξετε για τον επόμενο χρόνο για να τις χρησιμοποιήσετε σαν ετικέτες ή διακοσμήσεις πακεταρίσματος.

Η ώρα με τις γιορτές και τις ανταλλαγές δώρων, μοιραία έρχονται στο μυαλό των παιδιών, κάποια ερωτήματα σχετικά με το χρήμα. Είναι μια ευκαιρία να μάθουν μερικές βασικές αρχές οικονομικής διαχείρισης.

Ακριβώς όπως η ανταλλαγή χρήματος αυξάνεται στη διάρκεια των μεγάλων γιορτών του χρόνου, έτσι αυξάνεται και η ανταλλαγή μηνυμάτων που έχουν σχέση με το χρήμα ανάμεσα στους γονείς και τα παιδιά.

Αυτά τα χρηματικά «μηνύματα» είναι συχνά ανάμικτα: θέλουμε να νιώθουμε γενναιόδωροι, αλλά συχνά νιώθουμε απλά υποχρεωμένοι. Θέλουμε τα παιδιά να καταλάβουν ότι υπάρχουν κάποια οικονομικά όρια αλλά το ξεχνάμε όταν έρχονται οι γιορτές. Θέλουμε να νιώσουν τα παιδιά τη χαρά της προσφοράς, αλλά με το να προσπαθούμε να πάρουμε αποφάσεις για λογαριασμό τους, τους αφαιρούμε τη δυνατότητα να προσφέρουν.

Όλα τα παιδιά πρέπει να μάθουν και να εκτιμούν το χρήμα. Όχι για να το αγαπήσουν ή να υποδουλωθούν σ' αυτό, αλλά για να μπορούν να το διαχειριστούν σωστά.

Η ιδέα της αποταμίευσης, είναι εύκολο να καλλιεργηθεί ενωρίς. Ο κουμπαράς δεν είναι παρά μία μορφή αποταμίευσης. Από εκεί μέχρι το βιβλιόριο του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, η απόσταση δεν είναι μεγάλη.

Είναι ξεκάθαρο ότι στην περίοδο των εορτών, που είναι πάντα μια εποχή μεγαλύτερης προσφοράς, δεν μπορεί κανείς να εμποδίσει κάποια από τα χρηματικά «μηνύματα» να περάσουν και στα μικρά παιδιά, πολύ περισσότερο όταν πολλοί γονείς δεν μπορούν να κρύψουν κάποιες αντιδράσεις σχετικά με τα χρήματα.

Οι ειδικοί λένε προς τους γονείς: «Όταν νιώθετε ενοχή επειδή αγοράζετε ή δεν αγοράζετε κάτι για το παιδί σας, ρωτήστε τον εαυτό σας ποια είναι η πηγή αυτής της ενοχής».

Μερικοί γονείς μπορεί να πιστεύουν ότι είναι ηθικό να δείχνουν μια σπαρτιατική λιτότητα αναφορικά με την προσφορά δώρων, ότι πρέπει να διδάξουν τα παιδιά τους ν' αρκούνται στα λίγα, όπως διδάχτηκαν κι εκείνοι. Συχνά όμως το κίνητρό μας κατά την αγορά των δώρων είναι το να έχουν τα παιδιά μας όσα τουλάχιστον είχαμε εμείς σαν παιδιά ή όσα επιθυμούσαμε να έχουμε.

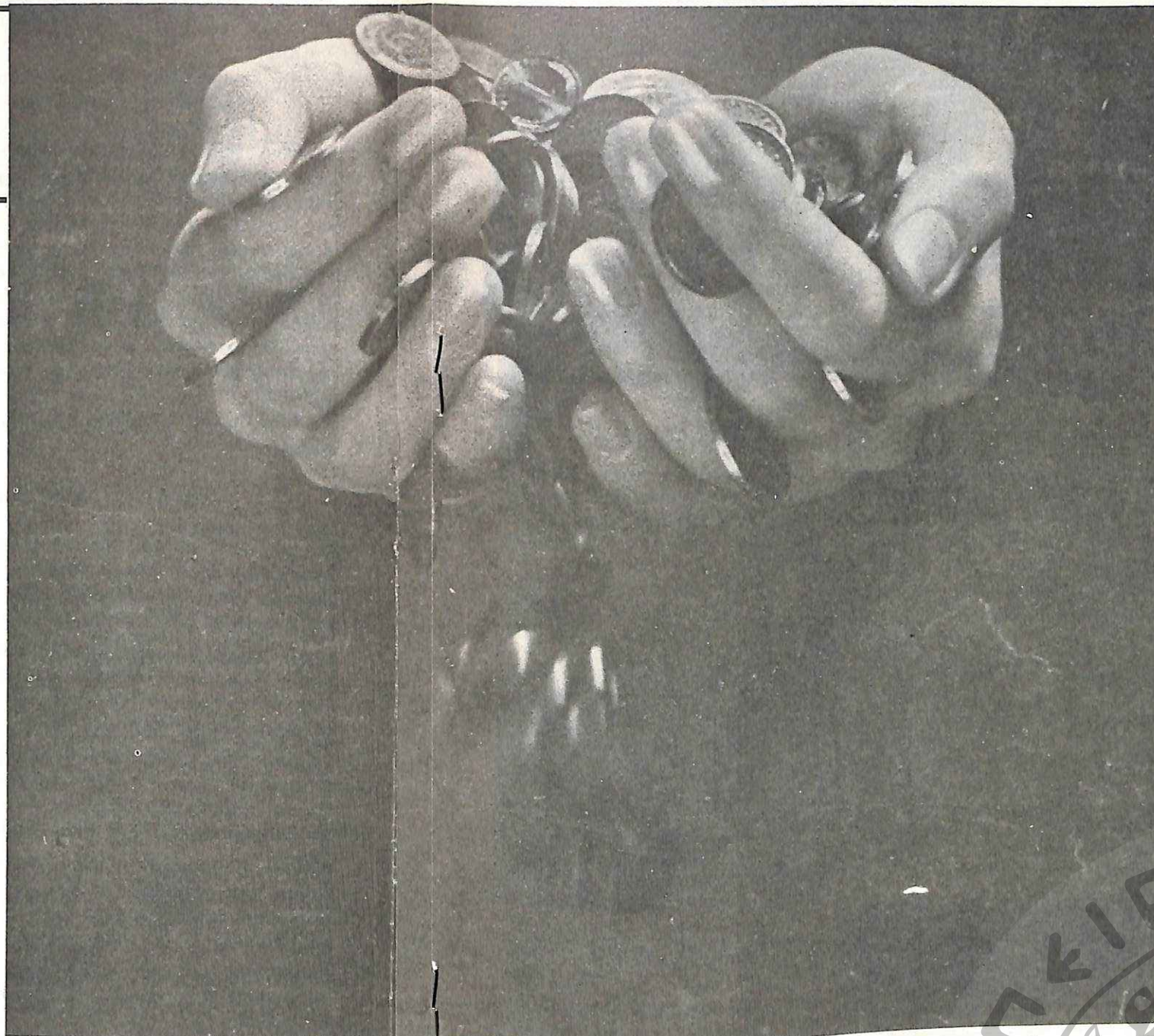
Και ποιος δεν έχει ακούσει την θεωρία ότι «δεν θέλω να στερηθεί τίποτα από όσα στερήθηκα εγώ». Φυσικά είναι λάθος. Και ας μην κατηγορούμε μετά την τηλεόραση γιατί προβάλλει το βράδυ διαφημίσεις παιχιδιών και «κάνει πλύση εγκεφάλου στα παιδιά που όλο ζητάνε». Κι αν ακόμη δεχθούμε ότι αυτές οι διαφημίσεις έπρεπε να προβάλλονται μετά τις 11 το βράδυ — γιατί βέβαια, είναι φαρμακείο να λέμε ότι τα παιδιά στις 9 πάνε στο κρεβάτι, ιδιαίτερα τα Σαββατοκύριακα ή τις γιορτές — εκείνο που έχει αξία, δεν είναι να εμποδίσουμε τα διαφημιστικά μηνύματα να φθάσουν στα παιδιά, αλλά το να μάθουμε στα παιδιά «να απλώνουν τα πόδια τους όσο φθάνει το πάπλωμά τους». Δηλαδή να κατανοούν ποιές είναι — χονδρικά — οι δυνατότητες της οικογένειας. Πόσα δηλαδή μπορούν και όχι πόσα θέλουν.

Μόνο έτσι θα βοηθηθούν τα παιδιά να κατανοήσουν και να αποδεχτούν ότι υπάρχουν κάποια οικονομικά όρια. Τα μηνύματα για τη διαχείριση του χρήματος, πρέπει να μεταβιβάζονται στα παιδιά σ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Διδάσκοντας τη θεωρία του χρήματος

Πριν από οτιδήποτε άλλο οι γονείς πρέπει να βεβαιωθούν ότι τα παιδιά καταλαβαίνουν τι σημαίνει χρήμα. Οι παιδοψυχολόγοι λένε: «Για τα μικρά παιδιά χρήμα είναι ένα παιχνίδι, ένα φτηνό μεταλλικό κομμάτι». Ακόμα και τα 5χρονα παιδιά προτιμούν πολλές φορές τα μικρά γυλιαστέρα νομίσματα, από ένα χαρτονόμισμα πολύ μεγαλύτερης αξίας και συχνά πιστεύουν ότι «μια Τράπεζα είναι σαν ένα μαγαζί», ένα μέρος όπου «αν χρειάζεσαι χρήματα σου δίνουν μερικά. Μόνο μετά την ηλικία των 6 χρόνων λέξεις — έννοιες όπως: φτηνό, ακριβό, αγορά, αρχίζουν ν' αποκτούν πραγματικά κάποιο νόημα για το παιδί».

Το χαρτζηλίκι, είναι κι αυτό ένας τρόπος μέσα από τον οποίο το παιδί μαθαίνει: Το χρήμα, την αξία του, την σκοπιμότητά του. Αλλά και στο χαρ-

ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑ

τζηλίκι πρέπει να υπάρχει μέτρο. Τα πολλά χρήματα, δεν είναι καλός σύμβουλος για ένα παιδί. Το να δίνουμε — για παράδειγμα — ένα παιδί του δημοτικού σχολείου 100 δραχμές την ημέρα, δεν είναι καθόλου φρόνιμο. Και είναι και επικίνδυνο για το χαρακτήρα που θα διαμορφώσει. Αν όμως ξέραμε γιατί έτσι του μάθαμε — ότι κι αν ακόμη είχε 100 δραχμές θα ξόδευε τις 20, τις 30 και τα υπόλοιπα θα τα μάζευε στον κουμπαρά για να συγκεντρώσει ένα ποσό με το οποίο θα αγοράσει ένα δώρο είτε στον εαυτό του είτε σε κάποιον άλλο (γονιό, παππού ή γιαγιά, φίλο ή ένα φτωχό) τότε σίγουρα αυτός ο μικρός φίλος θα είχε

κατανοήσει ωρισμένες βασικές αρχές για τη διαχείριση του χρήματος.

Όλα τα παιδιά πρέπει να γνωρίζουν προκαταβολικά κάποιες «κατευθυντήριες γραμμές» για το τι δώρο μπορούν να περιμένουν ή να διαλέξουν για τις γιορτές. Όλοι πρέπει να ξέρουμε αν τα χρήματα της οικογένειας φθάνουν για ένα ακριβό ή ένα φθηνότερο δώρο, ώστε να μην απογοητευθούμε αν δεν πάρουμε το δώρο που θα θέλαμε. Αντίθετα, πρέπει να νιώθουμε διπλή χαρά, που οι δικοί μας, ακόμη και μέσα στις δυσκολίες και τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις που έχουν, μας σκέφθηκαν και ασχολήθηκαν μαζί μας, φρόντισαν να πάρουμε το δώρο μας.

Άλλα πράγματα, όπως το σπίτι, το φαγητό, τα ρούχα, τα έξοδα για το σχολείο, την ξένη γλώσσα κ.λπ., είναι πολύ πιά σημαντική από το δώρο. Και εκείνα πρέπει να φροντίζουν πρώτα οι γονείς.

Και όταν υπάρχουν γονείς που δεν μπορούν — για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή τους — να αντιμετωπίσουν αυτές τις ανάγκες, δεν είναι σκληρό να ζητάμε από αυτούς ακριβά δώρα;

Πρέπει να καταπολεμηθεί και η τάση που υπάρχει, η συνήθεια που επικρατεί, να γίνεται μια «υπερφόρτωση» με δώρα στα παιδιά τις γιορτές. Γιατί έτσι, δεν προφταίνουν να τα εκτιμήσουν, να τα χαρούν και, παράλληλα, έρχεται γρήγορα ο κορεσμός, η κόπωση, οπότε αρχίζουν να ζητάνε κάτι άλλο. Αντίθετα πρέπει να υπάρχει ένας καταμερίσμος για όλο το χρόνο, που και στο παιδί δίνει χαρά και το δώρο εκτιμάται και αγαπιέται περισσότερο, σαν εκπλήξη.

Πρέπει να ξέρουν

Και όταν τα παιδιά ρωτούν γιατί δεν μπορούν να πάρουν, ένα ορισμένο δώρο ή γιατί δεν έχουν μεγαλύτερο χαρτζηλίκι, θα πρέπει να τους εξηγήσουμε τα οικονομικά μας. Μπορούμε να πούμε στα παιδιά ότι πολλές οικογένειες μπορούν να έχουν περισσότερα, άλλες λιγότερα και ότι εμείς βρισκόμαστε κάπου στη μέση. Τόσα κερδίζουμε, αλλά ότι αυτό δεν αποτελεί πάντα μια ένδειξη για το πόσο αξίζει η εργασία μας.

Στο κάτω κάτω το παιδί είναι μέλος της οικογένειας και αξίζει να έχει μια ιδέα σχετικά με το εισόδημά μας. Ιδιαίτερα αν σημειωθεί μια αλλαγή

Συνέχεια στη σελ. 22

Πολύς λόγος γίνεται τον τελευταίο καιρό, τόσο στη χώρα μας, όσο και διεθνώς, για τη «νέα κατάρα», την «πανούκλα του αιώνα» όπως την έχουν ονομάσει, δηλαδή το **AIDS**. Στον ελληνικό τύπο, βλέπουμε την ασθένεια να γράφεται «Αίητζ», «Έιτζ» και «Εητζ». Το AIDS, κατ' αρχήν δεν είναι όνομα. Είναι αρχικά λέξεων, που σημαίνουν σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας. Πρόκειται δηλαδή για την καταστροφή του ανοσοποιητικού συστήματος, της δυνατότητας που έχει ο οργανισμός να αμύνεται.

Έχουν πάντως γραφεί και ακουστεί τόσα πολλά γι' αυτήν την ασθένεια, έχει καλλιεργηθεί ένα κύμα αδικαιολόγητου πανικού και τείνει να εξελιχθεί σε ιδεοληψία. Μια επιστημονικοφανής φιλολογία αναπτύσσεται και επιτείνει την ανησυχία της κοινής γνώμης. Και όμως, αυτό που έχουμε ανάγκη, είναι η σωστή ενημέρωση από την μια πλευρά και η λήψη όλων των προληπτικών μέτρων που είναι αναγκαία από την άλλη, ώστε να εξουδετερώσουμε όσο περισσότερο γίνεται τον κίνδυνο.

Το AIDS οφείλεται σε ρετροϊό (LAV/HTLV — III) που προσβάλλει τα λεμφοκύτταρα που φροντίζουν για την άμυνα του οργανισμού. Ο ρετροϊός αυτός παραμένει μόνιμα στον οργανισμό, γιατί ενσωματώνεται στον πυρήνα των λεμφοκυττάρων και επομένως λειτουργεί σαν τμήμα του γενετικού υλικού του κυττάρου.

Όλοι όσοι προσβάλλονται από τον

Τι είναι ΤΟ AIDS

ιό, δεν εμφανίζουν οπωσδήποτε και την νόσο. Αυτό συμβαίνει σε πολύ λίγες περιπτώσεις, ασύγκριτα λιγότερες από όσοι είναι οι φορείς. Μπορεί δηλαδή να είναι κάποιος φορέας του ιού του AIDS, αλλά σε ολόκληρη τη ζωή του να μην εμφανίσει τα συμπτώματα της νόσου. Μπορεί όμως, άλλο τόσο, εκείνος μεν να μην αρρωστήσει ποτέ από AIDS, αλλά αντίθετα, να αρρωστήσει κάποιος άλλος, στον οποίο αυτό ο φορέας μετέδωσε τον ιό.

Σαν ομάδες υψηλού κινδύνου, θεωρούνται οι ομοφυλόφιλοι και οι τοξικομανείς. Και σαν «πηγή» της ασθένειας, το τρίγωνο ανάμεσα στη Ρουάντα, την Τανζανία και την Ουγκάντα, της νοτιοανατολικής Αφρικής, αν και οι τοπικές κυβερνήσεις διαψεύδουν κάτι τέτοιο.

Πώς μεταδίδεται

Ήδη είπαμε, ότι ομάδες υψηλού κινδύνου, είναι οι ομοφυλόφιλοι και οι τοξικομανείς. Βλέπουμε δηλαδή ότι όπου υπάρχει «εκτροπή», όπου η φύση παραβιάζεται, όπου τα πάθη κυριαρχούν, εκεί και βρίσκεται μεγαλύτερος κίνδυνος. Ο ιός μπορεί να μεταδοθεί με τη σεξουαλική επαφή, με μολυσμένο αίμα, με βελόνες σύριγγας που χρησιμοποιούνται πολλές φορές από τοξικομανείς, με κάθετη μετάδοση (δηλαδή από τη μητέρα που τυχόν είναι φορέας, στο νεογνό της).

(Πρός Θεού, δεν μιλάμε για κοινωνικό «ρατσισμό», για αναγκαστική «περιθωριοποίηση» των ατόμων αυτών. Μιλάμε για την ανάγκη να γνωρίζουμε όλοι —και προ πάντων οι ίδιοι— τί συμβαίνει και πώς μπορεί να αντιμετωπισθεί αυτό που συμβαίνει).

Ακόμη μεταδίδεται και με «αφανή μόλυνση». Δηλαδή με είσοδο μικρής ποσότητας αίματος ή άλλων υγρών εκκρινμάτων ασθενών με AIDS από αμυχές του δέρματος με χρήση κοινών ξυριστικών μηχανών, οδοντοβουρτσών κ.λπ. σε άλλους.

Αντίθετα, δεν έχει διαπιστωθεί μετάδοση με το σάλιο, τα δάκρυα, τον ιδρώτα, τα ούρα και τα κόπρανα. Δεν μεταδίδεται με κοινωνική επαφή, με τον αέρα, το νερό και την τροφή. Δεν πρέπει να φοβάται κανείς μετάδοση από πιάτα, ποτήρια, τουαλέτες, χειραψία, αναπνοή, από απλό φιλή, από μπάνιο σε πισίνα. Μέχρι σήμερα κανένας δεν έπαθε AIDS από τους οικείους των ασθενών, ούτε κανένας από νοσηλευτικό προσωπικό.

Η ενημέρωση

Τα πρώτα κρούσματα εμφανίσθηκαν την τελευταία δεκαετία σε ομοφυλόφιλους στις ΗΠΑ. Η ραγδαία εξέ-

Οι αιμοδότες — όπως και όσοι υποβάλλονται σε μεταγγίσεις — στο Δρακοπούλειο Κέντρο αιμοδοσίας του ΕΕΣ, είναι απόλυτα προστατευμένοι. Αλλά και το κράτος έχει πάρει όλα μέτρα είναι αναγκαία, ώστε να μην υφίσταται κίνδυνος για τους αιμοδότες όλης της χώρας.

λιξη σε πανδημία οφείλεται σε αλλαγές, μεταβολές των σεξουαλικών κοινωνικών συνηθειών, διαβίωσης του σύγχρονου ανθρώπου. Επίσης στις μεγάλες μετακινήσεις των πληθυσμών και στην ευρύτερη χρήση αίματος και παραγώγων αυτού. Μεγάλες διαστάσεις έχει πάρει η επιδημία στην κεντρική Αφρική, με την ίδια συχνότητα σε άνδρες και γυναίκες. Στις ΗΠΑ οι τοξικομανείς αποτελούν το 17% των κρουσμάτων AIDS. Στην Ιταλία και την Ισπανία το 67% των τοξικομανών είναι μολυσμένοι από τον ιό. Η διασπορά του συνδρόμου στη χώρα μας ακολουθούσε τα διεθνή πρότυπα. Η διασπορά στην ομάδα τοξικομανών είναι μικρή (2,1%).

Όπως έχει ανακοινωθεί και από το υπ. Υγείας στη χώρα μας έχουν διαπι-

στωθεί κρούσματα της νόσου σε 20-30 άτομα. Επομένως, όσα γράφονται ανεύθυνα και μιλάνε για πολύ μεγαλύτερους αριθμούς, μάλλον δεν είναι σύγχρονου ανθρώπου. Επίσης στις μεγάλες μετακινήσεις των πληθυσμών και στην ευρύτερη χρήση αίματος και παραγώγων αυτού. Μεγάλες διαστάσεις έχει πάρει η επιδημία στην κεντρική Αφρική, με την ίδια συχνότητα σε άνδρες και γυναίκες. Στις ΗΠΑ οι τοξικομανείς αποτελούν το 17% των κρουσμάτων AIDS. Στην Ιταλία και την Ισπανία το 67% των τοξικομανών είναι μολυσμένοι από τον ιό. Η διασπορά του συνδρόμου στη χώρα μας ακολουθούσε τα διεθνή πρότυπα. Η διασπορά στην ομάδα τοξικομανών είναι μικρή (2,1%).

Η πολιτεία ίδρυσε στο μεταξύ Εθνική Επιτροπή Ελέγχου του AIDS, με πρόεδρο τον Καθηγητή της Υγειονομικής Σχολής κ. Γ. Παπαευαγγέλου, καθώς και σταθμό αναφοράς στη Θεσσαλονίκη. Σε πρόσφατη συνέντευξή του, ο πρόεδρος της επιτροπής τόνισε:

«Υπάρχουν ενδείξεις σε άλλες περιοχές και ειδικά στην κεντρική Αφρική και σε περιοχές της Αμερικής ότι άρχισε να αυξάνει ο κίνδυνος ετεροφυλικής διασποράς. Επομένως, πρέπει να αναπτυχθεί νέα στρατηγική για την ενημέρωση του γενικού πληθυσμού.

Ούτως ώστε κάθε άτομο, έχοντας υπεύθυνη ενημέρωση, να μπορεί να αναλάβει τις ευθύνες του και παράλληλα να μη γίνονται παρεμβάσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα και να μη δημιουργείται το κλίμα για αδικαιολόγητους διωγμούς ατόμων και κοινωνικών ομάδων. Προ ημερών στους δρόμους του Βερολίνου, όπου βέβαια το πρόβλημα είναι πολύ προχωρημένο υπήρχαν τεράστια πόστερς για το AIDS. Τα οποία μας πληροφορούσαν πώς μπορούμε να αποφύγουμε τον κίνδυνο, ότι ο κίνδυνος είναι υπαρκτός για όλους, ότι μπορούμε να τον ελαττώσουμε περιορίζοντας και ελέγχοντας την ελευθερία των σεξουαλικών σχέσεων, ότι πρέπει να αποφεύγουμε να χρησιμοποιούμε σύριγγες που έχουν χρησιμοποιηθεί και από

Ο διάσημος ηθοποιός του κινηματογράφου Ροκ Χάτσον, ένα από τα πιά γνωστά μέχρι τώρα θύματα του AIDS, σε μία φωτογραφία λίγους μήνες πριν από τον θάνατό του

άλλο άτομο κ.λπ. Βέβαια στη χώρα μας αυτά έχουν δοθεί πολύ πιο αναλυτικά σε έντυπα, τα οποία όμως απευθύνονται είτε στα άτομα που ανήκουν στις ομάδες υψηλού κινδύνου, είτε στο νοσηλευτικό, παραϊατρικό κ.ά. προσωπικό των νοσηλευτικών μονάδων.

«Νομίζω, όμως ότι είναι καιρός να αρχίσει ενημέρωση από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης καθώς και με φυλλάδια τα οποία θα διοχετεύονται στο γενικό πληθυσμό. Παράλληλα, σε πρώτη φάση, μπορούμε να ενημερώσουμε τους δασκάλους και τους καθηγητές, ώστε και αυτοί με τη σειρά τους να βοηθήσουν τα παιδιά».

Αυτό λοιπόν οφείλουμε κύρια να κάνουμε. Ενημέρωση. Γιατί εδώ, δεν πρόκειται για μια ασθένεια —σαν τον καρκίνο π.χ.— που δεν γνωρίζουμε από τι προκαλείται. Έχουμε να κάνουμε με ένα ιό που τον γνωρίζουμε.

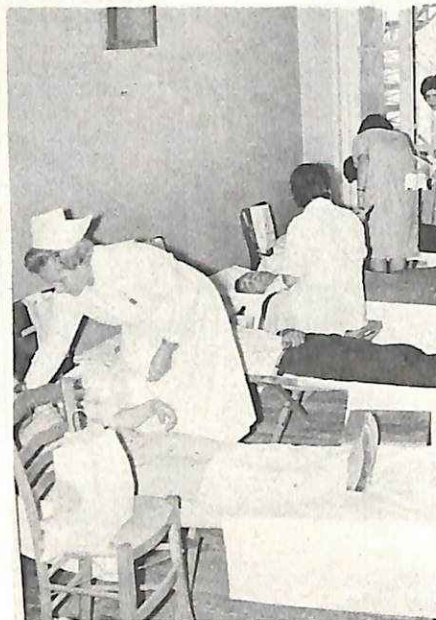
Οι αιμοδότες

Επειδή, όπως είπαμε, είναι δυνατόν να μεταδοθεί ο ρετροϊός του AIDS με το αίμα, εφαρμόζεται από το Σεπτέμβριο του 1975 αυστηρός έλεγχος των αιμοδοτών στη χώρα μας. Και από τις εξετάσεις που έγιναν σε 95 χιλιάδες αιμοδότες, μόνο 1,3 άτομα βρέθηκαν, ανά δέκα χιλιάδες άτομα, να είναι θετικά στο αντίσωμα του AIDS. Είναι ένα πολύ μικρό ποσοστό ευτυχώς, σε σύγκριση με άλλες χώρες.

Μάλιστα το Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας του ΕΕΣ έχει εφοδιασθεί και με ηλεκτρονικό υπολογιστή, στα πλαίσια του προγράμματος ανάπτυξης της εθελοντικής αιμοδοσίας, ώστε να είναι ευκολότερη η παρακολούθηση των αιμοδοτών. Όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχουν τους αιμοδότες με λήψη ιατρικού ιστορικού και έτσι γίνεται εύκολα ο εντοπισμός ατόμων που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου.

Στη συνέχεια γίνεται καθολικός εργαστηριακός έλεγχος του αίματος ώστε να αποκλείεται να υπάρχει δείγμα θετικό στο αντίσωμα του AIDS και να μην επισημανθεί. Γι' αυτό και κανένας ασθενής από όσους κάνουν μεταγγίσεις στο Δρακοπούλειο δεν έχει αναπτύξει το σύνδρομο.

Το υλικό που χρησιμοποιείται για τις μεταγγίσεις είναι μιας χρήσεως, (σύριγγες, βελόνες) και τα βαμβάκια και οι γάζες αποστειρωμένες. Τα γυάλινα αντικείμενα έχουν επίσης αντικατασταθεί από πλαστικά της μιας χρήσεως, ενώ όλα τα αντικείμενα του εργαστηρίου απολυμαίνονται και απο-

Η αιμοδοσία πρέπει κάποτε να φθάσει να καλύπτει τις ανάγκες της χώρας μας, ώστε να μην εισάγουμε αίμα, για το οποίο δεν είμαστε πάντα εντελώς σίγουροι.

Συγκλονιστική εντύπωση έκανε η αφήγηση μιάς νεαρής κοπέλλας που είναι φορέας του AIDS, στην τηλεοπτική εκπομπή της ΕΡΤ «Κυριακάτικα». Και, ασφαλώς, ευαισθητοποίησε όλους γύρω από το θέμα αυτό, που πρέπει να αντιμετωπίζεται χωρίς πανικό, αλλά με πλήρη συνειδητοποίηση της σοβαρότητάς του.

Εμείς, από την πλευράς μας, για ένα πράγμα μπορούμε να διαβεβαιώσουμε τον ερυθροσταυρικό κόσμο και τον ελληνικό λαό γενικότερα: ότι ο Ερυθρός Σταυρός έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε οι αιμοδότες αλλά και οι ασθενείς που κάνουν μεταγγίσεις να είναι απολύτως εξασφαλισμένοι.

στειώνονται σε κλίβανο. Λαμβάνονται και άλλα μέτρα, ώστε ο κίνδυνος να μηδενίζεται.

Το AIDS, είναι μια απειλή για όλο τον κόσμο. Αλλά στην Ελλάδα, παίρνονται όλα τα μέτρα που επιβάλλονται, ώστε αυτή η απειλή να αντιμετωπίζεται ικανοποιητικά. Πάντως, η διεθνής επιστημονική έρευνα, λέγεται ότι έχει φτάσει κοντά στην ανακάλυψη ενός εμβολίου, που θα μας προστατεύει από αυτή την ασθένεια. και οι ελπίδες είναι μεγάλες.

ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑ

Συνέχεια από τη σελ. 19

στις οικογενειακές συνθήκες, τέτοια όπως η απώλεια μιας δουλειάς ή μια ουσιαστική βελτίωση των οικονομικών το παιδί χρειάζεται κάποιες εξηγήσεις για τον περιορισμό ή τη διεύρυνση του οικογενειακού εισοδήματος.

Άσχετα με το πόσο περιορισμένα είναι τα οικονομικά της οικογένειας, τα παιδιά θέλουν να παίρνουν μέρος στην προσφορά δώρων το ίδιο όπως και να δέχονται. Μιά μητέρα δύο μικρών παιδιών μας είπε:

Ένας τρόπος για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε τα παιδιά να κάνουν προσιτά δώρα είναι να μάθουν να τα φτιάχνουν μόνοι τους. Αλλά αυτό προϋποθέτει να έχουν οι γονείς το χρόνο και τη διάθεση να βοηθήσουν τα παιδιά.

Ένας από τους καλύτερους τρόπους να μάθει το παιδί και να αναπτύξει μια αίσθηση προσφοράς δώρων, είναι να έχει την ευκαιρία να βοηθήσει, να δώσει κάτι σε κάποιον που πραγματικά το έχει ανάγκη. Το σημαντικό σ' αυτό το σημείο, είναι ότι όσο πιο άμεση και προσωπική είναι η ανάμιξη του παιδιού, τόσο το καλύτερο.

Μία προσφορά σε μία φτωχή οικογένεια, σ' ένα γηροκομείο, σ' έναν άρρωστο, στα θύματα μιάς θεομηνίας, (είτε μέσα από τα πλαίσια του Ερυθρού Σταυρού είτε και απ' ευθείας), είναι πάντα κάτι που κάνει το παιδί ήρεμο, υπερήφανο, καλύτερο.

Λένε οι παιδοψυχολόγοι ότι τελικά, ένα αναπόφευκτο όσο και ορθό τμήμα της διδασκαλίας των παιδιών σχετικά με τη σωστή διαχείριση του χρήματος είναι να τους επιτρέπουμε να κάνουν και κάποια λάθη. Οι ειδικοί λένε: «Είναι σημαντικό να δίνουμε στο παιδί κάποιες ελευθερίες που να ταϊριάζουν με την ηλικία του. Στις οικογένειες όπου οι γονείς είναι ιδιαίτερα σχολαστικοί με τον προϋπολογισμό, το να επιτρέπουν στο παιδί καμιά φορά να επιλέξει αυτό πως θα ξοδέψει τα χρήματά του είναι πολύ σημαντικό».

Όταν επιτρέπουμε στο παιδί να χρησιμοποιήσει κατά την κρίση του τα δικά του χρήματα του δίνουμε την ευκαιρία να φανερώσει μια πραγματική σύνεση και σοφία.

Γ. ΠΑΡΑΣΥΡΟΣ

Η «Ημέρα του Ερυθρού Σταυρού» γιορτάσθηκε στη Θεσσαλονίκη

Το βράδυ της Δευτέρας, 8 Δεκεμβρίου, στο θέατρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Θεσσαλονίκης, γιορτάσθηκε η «Ημέρα του Ερυθρού Σταυρού», παρουσία εκπροσώπων των αρχών της συμπερωτεύουσας, άλλων επισήμων και πλήθους στελεχών, δωρητών και συνδρομητών του ΕΕΣ.

Η εκδήλωση άρχισε με προσευχή και ακολούθησαν το «Δοξαστικό του Ερυθρού Σταυρού Θεσσαλονίκης» και απολογισμός πεπραγμένων από τον πρόεδρο του τμήματος κ. Ε. Παπαγεωργίου καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καθώς και ομιλία για το έργο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού από τον Πρόεδρο κ. Γ. Πετμεζά, αντιναύαρχο ε.α. Στη συνέχεια έγινε απονομή τιμητικών διακρίσεων σε εθελόν-

τριες αδελφές και εθελοντές Σαμαρείτες και Σαμαρείτισσες, του Ερυθρού Σταυρού Θεσσαλονίκης, απονομή διπλωμάτων σε νέες εθελόντριες αδελφές και όρκος αυτών και τέλος απονομή διπλωμάτων σε νέους εθελοντές Σαμαρείτες και Σαμαρείτισσες και υπόσχεση αυτών.

Η κατάσταση προαγωγών εθελοντών αδελφών τμήματος Ερυθρού Σταυρού Θεσσαλονίκης έχει ως εξής:

Προάγονται στο βαθμό της προϊσταμένης Α' Χρυσοπούλου Ζωή, Δούκα Δήμητρα, Καρπούζα Μαρία, Αστρινίδου Ελένη, Ηλιάδου Ρούλα, Ιωαννίδου Ρούλα, Χρήστου Βαλεντίνη, Μαλαμάτη Ευαγγελία και Πισιώτη Νίκη.

Στο βαθμό της προϊσταμένης Β' Καφαντζί Σοφία και Μουργκάση Μαργαρίτα.

Στο βαθμό της αδελφής Α' Τοπούζη Δέσποινα, Μαντέκα Βασιλική, Γίγα Καλλιόπη, Χατζηδήμου Σοφία, Λουντζή Σόνια, Χαλκιά Μαγδαληνή, Σταματιάδου Χρυσάνθη, Ρεΐση Αικατερίνη, Λουκιδέλη Θέτις, Κελαϊδή Αιμιλία, Πετρίδη Ευγενία, Αμοιρίδου Ξανθίππη, Κονταγιαννοπούλου Σουλτάνα, Σταθηνάκη Αναστασία, Καρακόλη Βαία, Βουγιούκα Άννα, Σαρδανοπούλου Μαρία, Τσαδήρα Χιονία και Μουργκάση Μαργαρίτα.

Στο βαθμό της αδελφής Κοικοπούλου Μαγδαληνή, Δερβένη Ιφιγένεια, Συμεωνίδου Χρυσούλα, Ιατρού Κωνσταντία, Παππά Ελένη, Γερμανού Πόπη, Πεφτιτσέλη Δόμνα, Βεσδέκη Αικατερίνη, Γεωργίου Παναγιώτα, Παρίση Ευγενία, Καρβέλα Κωνσταντίνα και Μπαξεβάνη Χαρίκλεια.

Οι νέες εθελόντριες αδελφές Ερυθρού Σταυρού Θεσσαλονίκης είναι οι εξής:

Αξή Μαρία, Βαρζάκη Ελένη, Βούλγαρη Δήμητρα, Γκούτσικα Άννα, Δεληγιαννάκη Αναστασία, Ζωικίδου Χριστίνα, Καραγαβριηλίδου-Τσιαμπαρλή Πελαγία, Καραγκουνίδου Φανή, Καραμιχάλη Στυλιανή, Κρισσόβα Βασιλική, Μαγκλάρα Βασιλική, Μαύρου Αικατερίνη, Μαντικίδου Ελένη, Μιχαηλίδου-Μαλγοζάτα Άννα, Μιχαηλίδου Ελένη, Ντακάκη Δήμητρα, Νικολαΐδου Δήμητρα, Νούσιου Βασιλική, Ξακουστού Δέσποινα, Οργιανέλη-Δαλαχμάνη Αναστασία, Πανίδου Ροδόπη, Παντέρα Αναστασία, Παπαδοπούλου Ειρήνη, Πεχλιβανίδου Παρθένα, Πολύζου Θεοδώρα, Σιαπέρα Φλωρεντία, Σιδεριδου Παρασκευή, Σιδηροπούλου Χρυσή, Σιδηροπούλου Γεωργία, Στάμου Μαρία, Τζόλα Χαρίκλεια, Τσιόλα Στυλιανή, Φιλίκου Χριστίνα, Φράγκου Γεωργία, Χατζοπούλου, Ευδοξία-Ελευθερία, Χατζηχαράλαμπος Ελένη-Χριστίνα και Χουρσούτογλου Αλεξάνδρα.

Οι Σαμαρείτες που πήραν πτυχίο είναι οι εξής:

Βαμβάκης Δημήτριος, Κωνσταντίνου Ελένη, Παπαχρήστου Ευτυχία, Παπαχρήστου Νατάσα, Πεσματζόγλου Φωτεινή, Σπανόπουλος Βασίλης, Χελιδώνης Αργύρης, Γεράκη Μαρία και Γαρέφη Μαρία.

Οι Σαμαρείτες που πήραν πιστοποιητικό σπουδών είναι οι εξής: Αποστόλου Μαρία, Αποστόλου Ευαγγελία, Βάτση Θωμάς, Γκαραγκάνη Αικατερίνη, Δραγόλιας Αθανάσιος, Θωμαΐδης Βασίλης, Καραλεξίου Κωνσταντία, Καρνή Κατερίνα, Κωνσταντινίδης Κων., Καπαδέλης Παναγιώτης, Καραμιχάλης Ιωάννης, Κοκοβίδης Γιάννης, Λάμπου Μαριγώ, Λάμπου Χριστίνα, Μαραντιδής Φώτης, Μπόσκου Άννα, Μπογιατζής Χρήστος, Μούρκος Πέτρος, Ντέμου Σπυριδούλα, Παπαδόπουλος Δημοσθένης, Πολύζου Μαρία, Πούλη Σοφία, Ρουφίδου Πέτρα, Σισμανίδης Χαράλαμπος, Τιμιπιδής Σωτήρης, Φράγκογλου Κώστας, Χατζηζαχαρίας Πρόδρομος και Ωρολογάς Αριστείδης.

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΕΣ Δραστηριότητες

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΘΕΛΟΝΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΕΕΣ ΧΑΝΙΩΝ

Στην αίθουσα του Λυκείου Ελληνίδων Χανίων, πραγματοποιήθηκε η ορκωμοσία των νέων εθελοντριών αδελφών του ΕΕΣ που αποφοίτησαν ευδόκιμα αφού περάτωσαν τον απαραίτητο κύκλο θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης.

Στη σεμνή τελετή παραβρέθηκαν ο κ. Χρυσανθάκης Αντιπρόεδρος του ΕΕΣ και η δ/νς Σπυροπούλου, Γενική Επιθεωρητής των Εθελοντριών του ΕΕΣ. Παρέστησαν επίσης ο Αντιδήμαρχος Χανίων κ. Βλησίδης, ο Διευθυντής της Αστυνομίας Χανίων κ. Μακράκης καθώς και άλλοι εκπρόσωποι τοπικών Αρχών και πλήθος κόσμου.

Στην ίδια τελετή ανακοινώθηκαν προαγωγές Εθελοντριών Αδελφών και απονεμήθηκαν τα σχετικά πτυχία. Η όλη τελετή έληξε με τον Εθνικό Ύμνο. Ακολούθησε μικρή δεξίωση.

Με τις νέες Εθελόντριες Αδελφές των Χανίων συνεχίζεται μια λαμπρή παράδοση του τοπικού Τμήματος του ΕΕΣ στην προσφορά στον συνάνθρωπο που είναι βέβαιο ότι θα συνεχίσουν οι νέες πτυχιούχες, σύμφωνα και με την υπόσχεσή τους.

4.000 ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΝ ΣΑΒ ΠΑΤΡΩΝ

Το μήνα Νοέμβριο από το Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού Πατρών και τα εξωτερικά ιατρεία του εξυπηρετήθηκαν συνολικά 3.955 περιστατικά.

Από το Τμήμα Βοηθείας του ΕΕΣ έγιναν υγειονομικές καλύψεις και των ποδοσφαιρικών συναντήσεων.

Επίσης τον ίδιο μήνα προσφέρ-

θηκαν στους ηλικιωμένους γεύματα από τον τομέα της Γεροντολογίας του ΕΕΣ σε εξοχικά κέντρα της Πάτρας.

ΔΙΑΛΕΞΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΗΛΑΣΜΟ

Στα πλαίσια του «Λαϊκού Πανεπιστημίου Υγείας» του ΕΕΣ, δόθηκε στις 8 Δεκεμβρίου στην αίθουσα διαλέξεων των κεντρικών γραφείων του ΕΕΣ με επιτυχία η διάλεξη της προϊσταμένης Επισκεπτρίας Αδελφής κας Ειρήνης Αναγνωστοπούλου, με θέμα «Μητρικός θηλασμός».

Η ομιλήτρια τόνισε μεταξύ άλλων:

«Πρόσφατες έρευνες απέδειξαν ότι ο θηλασμός προφυλάσσει τη θηλάζουσα μητέρα από καρκίνο του μαστού, ενώ παράλληλα είναι ευεργετικός για το βρέφος».

ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΓΕΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, στα πλαίσια της συμμετοχής του στην επίτευξη του στόχου της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας «Υγεία για όλους το έτος 2.000 μ.Χ.» που μία από τις βασικές προβλέψεις της είναι η γέννηση γερών παιδιών, οργάνωσε τη Δευτέρα 15 Δεκεμβρίου διάλεξη της Επίκουρης Καθηγήτριας της παιδιατρικής κας Αικατερίνης Μεταξωτού με θέμα: «Πρόληψη γενετικών νοσημάτων-προγεννητικός έλεγχος». Η διάλεξη σημείωσε επιτυχία.

ΝΕΟ Δ.Σ. ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

Με την υπ' αριθ. 1192) 12.11.86 απόφασή του το Κεντρικό Συμβούλιο Νεότητος του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, ενέκρινε

Μαθητές και μαθήτριες της Ιδιωτικής Σχολής Πανταζοπούλου, προσέφεραν μέλη του ΕΕΣ Νεότητος δώρα και εφόδια για τα σχολεία του Ζαΐρ. Στο στιγμιότυπο εικονίζονται κατά τη μεταφορά των δεμάτων στον ΕΕΣΝ.

την πρόταση διορισμού νέας διοικήσεως στο Τμήμα Νεότητος του Ε.Ε.Σ. Χαλκίδος.

Σχετική πρόταση είχε κάνει ο πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. Χαλκίδος, παιδίατρος, κ. Γιάν. Παπαμιχαήλ.

Η νέα διοίκηση, η θητεία της οποίας είναι τετραετής, έχει ως εξής:

Πρόεδρος, Γιώργος Μισύρης, οδοντίατρος.

Αντιπρόεδρος, Δημ. Ι. Παπαγρηγορίου, δημοσιογράφος.

Γεν. Γραμματέας, Ευαγγελία Κυριακοπούλου, φιλόλογος.

Ταμίας, Νικολέττα Θεοφάνους, ιδ. υπάλληλος.

Έφορος Α', Π. Κυριαζής, Θεολόγος.

Έφορος Β', Έλσα Γιαγκίνη, πτυχιούχος Νομικής.

Μέλη, Μαγδαληνή Αγουράκη, θεολόγος, και Νίκος Μπενέτος, σπουδαστής.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

Ο ΕΕΣ-Τμήμα Καρδίτσας, σε συνεργασία και με τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης, άρχισε να παραδίδει μαθήματα πρώτων βοηθειών στους μαθητές των Δημοτικών Σχολείων.

Ειδικευμένες εθελόντριες αδελφές του Ε.Ε.Σ. έως το τέλος της σχολικής χρονιάς θα διδάξουν πρώτες βοήθειες στα σχολεία της πόλης σύμφωνα με το πρόγραμμα που θα καταρτίσουν για τον παραπάνω σκοπό οι Διευθυντές των Σχολείων.

ΕΛΛΗΝΑΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Ο βιολιστής της Συμφωνικής Ορχήστρας της ΕΡΤ-1 Δημήτρης Βράσκος, πήρε μέρος σαν εκπρόσωπος, της χώρας μας στη συναυλία που δόθηκε στις 16 Δεκεμβρίου στο Ρίο ντε Τζανέιρο, από την Παγκόσμια Φιλαρμονική Ορχήστρα.

Η Παγκόσμια Φιλαρμονική Ορχήστρα συγκροτήθηκε για πρώτη φορά πέρυσι στη Στοκχόλμη και τα έσοδα της πρώτης της συναυλίας διατέθηκαν στη ΓΙΟΥΝΙΣΕΦ. Φέτος τα έσοδα θα διατεθούν στη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού.

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Πραγματοποιήθηκε στις 16 και 17 Δεκεμβρίου η 22η και 23η εθελοντική αιμοδοσία των υπαλλήλων της Εμπορικής Τράπεζας με τη συνεργασία του Δρακοπούλειου Κέντρου Αιμοδοσίας του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στο κεντρικό κατάστημα της, στις οποίες πήραν μέρος 200 αιμοδότες, που προσέφεραν 180 φιάλες αίμα.

Το 1986, σε οκτώ αιμοδοσίες της Εμπορικής Τράπεζας πήραν μέρος 720 υπάλληλοί της.

Εξάλλου η Εμπορική Τράπεζα σχεδιάζει, από το έτος 1987, την ενεργοποίηση των σχετικών διαδικασιών για την εξάπλωση του θεσμού των δωρητών οργάνων σώματος, μεταξύ των υπαλλήλων της.

Christmas Customs in Christian Countries

This issue of our magazine is dedicated to Christmas. Thus, its cover also presents a byzantine icon of Christ's birth, by anonymous iconographer of the end of the 18th century. A number of our publications concern Christmas, its meaning and message as well as the way in which this grand Christian feast is honoured in various countries.

We publish Christmas customs of Greece, Holland, Australia, New Zealand, France, Germany, Denmark, Switzerland, Spain, Mexico, Poland and Russia.

The Vice-President of the League near the earthquake victims

On December 24th, the Vice-President of the League and President of the Italian Women's Committee Mrs Mariapia Fanfani, accompanied by other officials of the Italian and International Red Cross, arrived in Kalamata by special flight from Rome. Mrs Fanfani was welcomed by the President of the Hellenic Red Cross Mr Golfinos Petmezas and representatives of the state and local authorities.

The Vice-President of the League walked through the encampments of the earthquake victims and expressed her satisfaction for the work carried out by the Hellenic and the International Red Cross, offering through the Hellenic Red Cross enough quantity of sleeping bags, stoves, blankets and other useful emergency material for distribution to the suffering people.

The «Red Cross Day» was celebrated in Thessaloniki

On December 8th, the Hellenic Red Cross celebrated «Red Cross Day» at a very official ceremony in Salonica. There were present, the President and other members of the H.R.C. administration, as well as the local leadership of the Red Cross in Thessaloniki and many representatives of the state authorities. On this occasion, there took place the conferring of diplomas on the new staff of the Red Cross movement and the promotions of other older members to higher ranks.

Christmas feast in Kalamata

The Hellenic Youth Red Cross direction and the H.R.C. International Relations Direction, organized a grand Christmas feast for the children of the earthquake stricken district of Kalamata, which underwent a destructive disaster during the earthquakes of last September. The feast including a grand party in which about three thousand children participated and eleven and a half thousand gifts were distributed to students of all school grades, was very successful. This success was also due to the contribution of the Red Cross Societies of Austria, Great Britain and Sweden which

by their generous offer, gave the children of Kalamata some of the joy of Christmas days.

40 years activity of «Pharos Tyflon Ellados»

The foundation of the Greek Blind Protection, bearing the title «FAROS TYFLON ELLADOS» has completed this year 40 years of activity. It is an organization which takes care of the education and social and professional rehabilitation of the greek blind as well as of the creation of the proper climate of social assistance towards them. On this occasion there was also issued a volume on the activities of the foundation; we republish in this issue instructions according to which the assistance to the blind can be effective without being offensive for them.

Byzantine music

In this issue we publish a very interesting article about Byzantine music, written by the distinguished composer and musical conductor Michael Adamis.

It is the music which is sung today also in the orthodox church. Its long tradition and history includes long periods of high glory in the centers of Constantinople, Alexandria, Jerusalem and Antioch; but even today it is still alive and is loved particularly by the Greeks and it surely influenced substantially the work of the modern Greek composers, many of whom are well-known even out of Greece.

WHAT AIDS IS

In a time when the fear for this almost unknown disease has caused hysteria and panic, what lacks, is the proper information and the calm confronting of the problem.

This is what the Hellenic Junior Red Cross magazine endeavours by a detailed article published in this issue. It explains which this syndrome is, where it resulted, from which are the social groups of high danger, how the virus that causes it, is spread and which precautions should be taken to prevent its spreading.

Then, mention is made about the cases appeared in Greece and the measures that the Government has taken lest the spreading of the disease noted in certain other countries, happen in Greece.

Finally, the article also mentions the measures that the Hellenic Red Cross has cared for being taken mainly in favour of the blood donors so that the danger of the spreading of the disease to be abolished.

The Greek television has recently caused a shock and sensitization of the public, by projecting the shaking confession of a young girl aged 20 years old, who is carrier of the virus of AIDS. It is thus believed that this article will help many people to place the problem in its proper dimensions.

Les coutumes de Noel aux pays chrétiens

Ce volume de notre magazine est dédié au Noël. De cette façon, à la couverture se publie un tableau byzantin de la naissance du Christ. Ce tableau est fait par un hagiographe anonyme du fin du 18ème siècle. Se sont publiés encore, des articles concernant le Noël, le sens et le message de Noël, aussi que la façon dont cette fête chrétienne est célébrée aux divers pays. Se sont encore publiés, les coutumes de Noël de Grèce, des Pays - Bas, d' Australie, De Nouvelle Zelande, de Suisse, d' Espagne, de France, d' Allemagne, de Danemark, de Mexique, de Pologne, d' U.R.S.S.

La Vice-Présidente de la Ligue auprès les victimes du tremblement de terre

Le 24 Décembre, est arrivé à Kalamata par un vol spécial de Rome, Mme Mariapia Fanfani, Vice-Présidente de la Ligue et Présidente du Comité Féminin d'Italie, accompagnée par des membres de la Croix-Rouge Italienne et de la Croix-Rouge internationale.

Mme Fanfani a été accueillie, par le Président de la Croix-Rouge Hellénique, M. G. Petmezas et des représentants des autorités officiels.

La Vice-Présidente a visité les champs où vivent les victimes et elle a exprimé sa satisfaction pour l'oeuvre de la Croix-Rouge Hellénique et de la Croix-Rouge Internationale. Elle a aussi offert de la part de la Croix-Rouge Internationale. Elle a aussi offert de la part de la Croix-Rouge Hellénique une grande quantité de sacs de couchage, de poêles, de couvertures et d'autre matériel de première nécessité pour les habitants.

Le jour de la Croix-Rouge est célébré à Salonique

Le 8 Décembre 1986, la Croix-Rouge Hellénique a célébré à Salonique, avec une grande solennité, le "Jour de la Croix-Rouge".

A la manifestation ont participé, le Président et les membres de l'administration de la Croix-Rouge Hellénique, le commandement local de la Croix-Rouge de Salonique et des représentants des autorités officiels. A cette occasion, ont été décernés des diplômes aux nouveaux membres de la Croix-Rouge et des promotions ont été données à des membres plus anciens.

Fête de Noel a Kalamata

La Direction de la Jeunesse et la Direction des Relations Internationales de la Croix Rouge Hellénique, ont organisé une grande fête de Noël pour les enfants de Kalamata qui a subi des destructions terribles pendant les tremblements de terre Septembre passé.

A la fête qui avait un grand succès, ont participé environ 3.000 enfants et on a distribué 11.500 cadeaux aux élèves des tous les degrés de l' éducation.

Au succès de la fête ont contribué les Croix-Rouges d' Autrice, de la Grande Bretagne, de Suède, dont l' offre généreuse a aidé de façon que les enfants de Kalamata puissent éprouver l' atmosphère de fête des ces jours de Noël.

40 ans d' action du "PHAROS TYFLON ELLADOS"

Cette année se sont accomplis 40 ans d' action de l' etablissement pour la protection des aveugles grecs, qui s' appelle "PHAROS TYFLON ELLADOS". Il s' agit d'une organisation laquelle prend soin de l' education, de la restitution sociale et professionnelle des aveugles grècs et la création d' un climat convenable pour l' assistance sociale.

A cette occasion, s'est publié un volume qui contient les Procès-Verbaux de l'établissement.

Musique Byzantine

Dans ce volume s' est publié un article très intéressant de Michel Adamis, qui est un compositeur marquant de la musique byzantine, C' est la musique religieuse de l' église orthodoxe.

Dans sa grande tradition et histoire, se comprennent des périodes de gloire à Constantinople, à Alexandrie, à Jérusalem et à Antioche, mais elle est encore vivante et elle est aimée particulièrement par les Grecs. Bien sûr elle n'exerce aucune influence à l'œuvre des compositeurs Grecs contemporains, dont un grand nombre est assez nommé à l'étranger.

Parlons de SIDA

A l'époque actuelle où la peur pour cette maladie presque inconnue a causé l'hystérie et le panique, ce qui nous manque est l'information adéquate, la confrontation calme du problème. C'est exactement le but du magazine de la Croix-Rouge Hellénique de la Jeunesse qui publie dans cet exemplaire un article très détaillé à ce sujet. Il explique ce que c'est ce Syndrome, quelle est son origine, quels sont les groupes sociaux de haut danger, comment se transmet le venin, quelles sont les précautions à prendre afin d'empêcher sa transmission.

Par la suite on fait mention aux cas apparus en Grèce et les mesures que les Services compétents gouvernementaux ont prises pour empêcher l'étendue de cette maladie en Grèce.

L'article mentionne aussi les mesures que la Croix-Rouge Hellénique a prises envers les donneurs de sang afin d'éliminer les dangers de la transmission de la maladie.

Récemment, le public grec fut ébranlé quand la télévision quecque a présenté au cours d'une émission pendant laquelle une jeune fille de 20 ans porteuse du venin de Aids ca fait un témoignage très émouvant, concernant sa maladie. Ainsi, on a la conviction que cet article va aider beaucoup de monde de poser le problème dans ses propres dimensions.

40 χρόνια πλούσιας δράσης του «Φάρου Τυφλών Ελλάδος»

Συμπληρώθηκαν 40 χρόνια από τότε που το 1946 ιδρύθηκε ο «Φάρος Τυφλών». Χάρη στη γενναιόδωρη βοήθεια διαπρεπών Ελλήνων φιλανθρωπών, όπως η οικογένεια Εμπειρικού, η Λίνα Ρέστη, ο Ι. Αθηνογένης, ο Μ. Τσαμαδός, και άλλοι, αλλά και ξένων ιδιωτών, οργανισμών και ιδρυμάτων και κυρίως, των ειδικευμένων οργανώσεων του ΟΗΕ, ξεκίνησε η «ζωή» αυτού του ιδρύματος, που τόσα πολλά έχει προσφέρει στους Έλληνες τυφλούς.

Σ' ένα επιμελημένο τεύχος, οι άνθρωποι του «Φάρου», περιγράφουν όλη την πορεία του ιδρύματος, ενημερώνουν τον αναγνώστη για πολλά πράγματα γύρω από τους τυφλούς και γκρεμίζουν τα τείχη της προκατάληψης και, τέλος, εξηγούν ότι ο τυφλός «δεν είναι ένας άρρωστος άνθρωπος», αλλά απλώς ένας άνθρωπος που δεν βλέπει.

Θα έχουμε στο μέλλον κι άλλη ευκαιρία να ασχοληθούμε με την έκδοση αυτού του τεύχους του «Φάρου Τυφλών Ελλάδος». Για τώρα διαλέξαμε να προσφέρουμε στους Ερυθροσταυρίτες αλλά και όλους τους άλλους αναγνώστες μας το κεφάλαιο που αφορά τις οδηγίες που όλοι πρέπει να γνωρίζουμε σχετικά με το πώς πρέπει να φερόμαστε και να βοηθούμε ένα τυφλό άτομο:

ΠΩΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ ΕΝΑΝ ΤΥΦΛΟ

Όταν συναντάτε έναν τυφλό:

- Να τον μεταχειρίζεστε σαν όλους τους ανθρώπους δείχνοντάς του σεβασμό, πραγματική καλοσύνη και αγάπη.
- Παρ' όλο που δεν βλέπει ενδια-

φέρεται για τα πράγματα που βλέπετε, ακούτε, διαβάσετε, συζητάτε. Όπως ακριβώς και ένας βλέπων απολαμβάνει με τα μάτια, έτσι κι ο τυφλός μπορεί να αισθανθεί ευχαρίστηση αν του περιγράψετε ό,τι ωραίο βλέπετε γύρω.

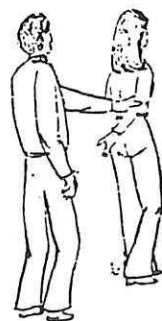
— Μην του μιλάτε σαν να είναι κωφός. Το γεγονός που δεν βλέπει δεν σημαίνει πως δεν ακούει.

— Ν' απευθύνεστε απ' ευθείας σ' αυτόν. Μη ρωτάτε τον συνοδό ή το φίλο του.

— Οι μισάνοιχτες πόρτες, είναι επικίνδυνες για όλους, ιδιαίτερα όμως για τους τυφλούς. Να τις κλείνετε ή να τις ανοίγετε εντελώς.

— Όταν μπαίνετε σ' ένα δωμάτιο, όπου είναι ένας τυφλός γνωρίστε του την παρουσία σας μιλώντας του ή συνιστώντας τον εαυτό σας. Μη χάνετε το χρόνο σας λέγοντας: «Μάντεψε ποιός είμαι!», παρά μόνο αν είσατε πολύ φίλοι. Καλύτερα να λέτε: «Είμαι ο τάδε».

— Πληροφορείστε τον τυφλό σχετικά με τα ονόματα των προσώπων που βρίσκονται στη συγκέντρωση.

— Μην αισθάνεστε οίκτο, ούτε να εκφράζετε ιδιαίτερη συμπάθεια.

Δεν είναι σωστό να αναφωνείτε: «Θαυμάσια», «Εκπληκτικά», όταν ο τυφλός κάνει κάτι.

— Μην αναφέρεστε σε μιάν έκδη αίσθηση ή ότι τον αποζημίωσε η θεία πρόνοια με μεταφυσικές ικανότητες.

Στο δρόμο ρωτήστε τον αν θέλει να τον βοηθήσετε. Πολλές φορές ο τυφλός προτιμάει να μην τον βοηθούν. Εάν επιθυμεί τη βοήθειά σας μην πιάνετε το χέρι του. Προτείνετέ του το μπράτσο σας. Προχωρώντας, μισό βήμα πιά μπροστά απ' αυτόν οι κινήσεις του σώματός σας θα του υποδεικνύουν πότε αλλάζετε κατεύθυνση, πότε σταματάτε ή ξεκινάτε, πότε ανεβαίνετε ή κατεβαίνετε, πότε στρίβετε ή διασχίζετε το δρόμο. Σε στενά περάσματα προχωράτε εσείς μπροστά και εκείνος θ' ακολουθεί πιάνοντας τον ώμο σας.

— Οι προφορικές σας οδηγίες πρέπει να είναι του τύπου: Είστε απέναντι από τον κεντρικό δρόμο και θα πρέπει να τον διασχίσετε καθώς συνεχίζετε προς τα δεξιά (ή προς τ' αριστερά).

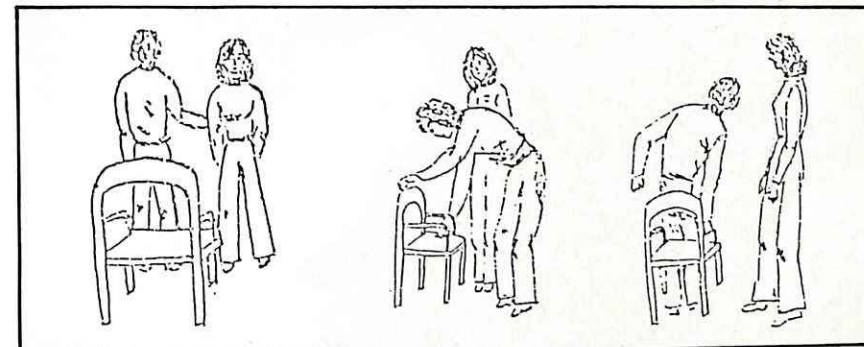
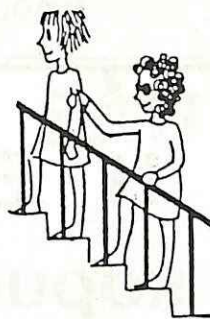
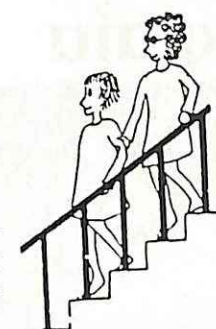
— Όταν δίνετε χρήματα εξηγείτε ποιός αξίας είναι το κάθε χαρτονό-

μισμα, ώστε να το γνωρίζει κι ο τυφλός. Τα κέρματα μπορεί να τα αναγνωρίσει μόνος του με την αφή.

— Όταν φεύγετε ειδοποιείτε τον, αλλιώς μπορεί να βρεθεί στη δυσάρεστη θέση να μιλάει χωρίς να τον ακούει κανείς και ίσως να αισθανθεί άσχημα.

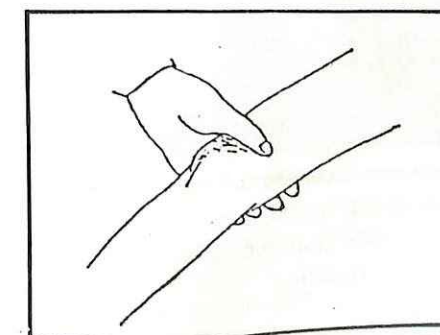
— Πληροφορείστε τον που βρίσκεται το βάθρο του ομιλητή, αλλιώς μπορεί να είναι γυρισμένος προς ένα μεγάλο φωνο.

— Όταν πηγαίνετε σε γεύμα οδηγείτε τον τυφλό προσφέροντάς του το μπράτσο σας και όταν φτάσετε στο τραπέζι τοποθετείτε το χέρι του στο πίσω μέρος του καθίσματος. Θα ξέρει πως να καθήσει. Δείξτε του την άκρη του τραπεζιού. Όταν σερβιριστεί το φαγητό, περιγράψτε του που βρίσκεται τα διάφορα είδη φαγητών μέσα στο πιάτο. Αν θελήσει άλλη βοήθεια θα σας το ζητήσει.

Μη γεμίζετε το ποτήρι του μέχρι επάνω.

Είναι προτιμότερο να το ξαναγεμίσετε.

— Μιλάτε στον τυφλό, όπως θα συνομιλούσατε και με έναν βλέποντα, στο συνηθισμένο σας τόνο. Οι περισσότεροι τυφλοί, είναι ευαίσθητα ανθρώπινα πλάσματα φυσιολογικής νοημοσύνης και τους αρέσει να τους αντιμετωπίζουν ανάλογα.

— Δεν είναι ανάγκη να αποφεύγετε το ρήμα «βλέπω». Μπορείτε άτε το ρήμα να χρησιμοποιείτε τη λέξη τυφλός ή μη βλέπων μπροστά του.

**Και μην ξεχνάτε:
Η ΤΥΦΛΟΤΗΤΑ
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΡΩΣΤΕΙΑ.**

Εκδηλώσεις ιδρυμάτων όπου εργάζονται εθελοντές μας

Εορταστικές εκδηλώσεις Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών που εργάζονται οι Εθελοντές Κοινωνικής Προνοίας του Ε.Ε.Σ. επί ευκαιρία των εορτών των Χριστουγέννων!

- Κόψιμο Πρωτοχρονιάτικης πίτας του Σώματος Εθελοντών Κοινωνικής Προνοίας Ε.Ε.Σ. στο ξενοδοχείο Μ. Βρετανία (20 Ιανουαρίου Τρίτη και ώρα 18.00 μ.μ.).
- «Μάρθα-Μαρία» (Κόψιμο πίτας, αναφέρεται στην εφημερίδα του «Μάρθα-Μαρία») 15 Ιανουαρίου, Πέμπτη και ώρα 5 μ.μ.
- ΚΑΠΗ Πρωτοχρονιάτικη γιορτή του ΚΑΠΗ στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Ηρακλείου. 14 Ιανουαρίου (Τετάρτη).

Εθελοντικές Ομάδες

- Ασκληπιείο Βούλας (Τρίτη 23.12.86)
- ΠΙΚΠΑ Πεντέλης (Δευτέρα 15.12.86)
- Ν. Ε.Ε.Σ. (Δευτέρα 29.12.86)
- Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας (Τρίτη 30.12.86 - Αίθουσα εκδηλώσεων Καθολικής Αρχιεπισκοπής, οδός Σίνα 2-4, ώρα 4.30-6.30 μ.μ.)
- Ελεήμων Εταιρεία Αθηνών (Πέμπτη 8 Ιανουαρίου στο Γηροκομείο Αθηνών)

Για να κάνουν γιορτές και οι φτωχοί

Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί της Υπηρεσίας Κοινωνικής Προνοίας συνεργάζονται με οικογένειες που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα και τις βοηθάνε να οργανώσουν καλύτερα τη ζωή τους, να γίνουν αυτοδύναμοι και να επιλύσουν βασικές κοινωνικές τους ανάγκες.

Επί ευκαιρία των εορτών των Χριστουγέννων κινητοποιήσαν διάφορες εταιρείες που ευχαρίστως προσέφεραν προϊόντα τους για να δοθούν σε οικογένειες και γι' αυτό ευχαριστούμε θερμά τις βιομηχανίες: Ι. και Σ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ, ΒΑΝΤΑ Ε.Π.Ε., Π.Δ. ΠΑΡΟΥΤΣΑΝΗΣ, ΤΙΣΟ, Ε.Υ.Ε.Ε. ΠΙΤΣΙΟΛΑΣ Α.Ε.

Η έξοχη κολυμβήτρια του Ολυμπιακού και φοιτήτρια του Πανεπιστημίου (Τμήμα Φυσικής Αγωγής) Έλλη Ρουσάκη αναδείχθηκε από τα μέλη του Πανελληνίου Συνδέσμου Αθλητικού Τύπου κορυφαία Ελληνίδα αθλήτρια για το 1986.

Οι Έλληνες αθλητικοί συντάκτες την ανέδειξαν με την ψήφο τους σαν την καλύτερη αθλήτριά μας, χάρη στις μεγάλες διεθνείς επιτυχίες της μέσα στο 1986.

Πράγματι η Έλλη στον χρόνο αυτόν σημείωσε σημαντικές νίκες και πέτυχε αξιόλογες διεθνείς διακρίσεις, όπως, πρώτη στην Βαλκανιάδα στα 200 μέτρα πεταλούδας και τρίτη στα 100 μέτρα στο ίδιο στυλ.

Στο παγκόσμιο πρωτόθλημα της Μαδρίτης ήλθε έκτη στα 200 μ. πεταλούδας. Αλλά εκεί που πραγματικά πέτυχε προσωπικό θρίαμβο και τίμησε το όνομα της Ελληνικής κολύμβησης ήταν στο Ευρωπαϊκό Κύπελλο, όπου κατέκτησε τη δεύτερη θέση και κέρδισε το αργυρό μετάλλιο στα 200 μ. πεταλούδας που είναι και το στυλ στο οποίο έχει ειδικευθεί, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι εξ ίσου καλή και σε άλλα στυλ, όπως η «μικτή» ή το «ελεύθερο» στα οποία κολυμπάει στους πανελληνίους αγώνες για να δίνει βαθμούς στην ομάδα της.

Φυσικά για να φθάσει τόσο ψηλά, η Έλλη, χρειάστηκε να προπονηθεί σκληρά, χρόνια, τώρα, να προσπαθήσει, να θυσιάσει πολλά πράγματα στη ζωή της, να στερηθεί άλλα τόσα και να περάσει ατέλειωτες ώρες, στην πισίνα. Ακόμη και Χριστούγεννα έκανε μακριά από την οικογενειά της, αφού είχε πάει σε προπονητικό πρόγραμμα της εθνικής μας στην Πάτρα.

Έξω από το κολυμβητήριο, η Έλλη είναι ένα χαρούμενο και ζωντανό νέο κορίτσι και το γεγονός ότι είναι η μόνη Ελληνίδα αθλήτρια που κέρδισε ποτέ μετάλλιο σε Ευρωπαϊκό Κύπελλο κολυμ-

Η Έλλη Ρουσάκη κορυφαία του 1986

Η Έλλη Ρουσάκη, που αναδείχθηκε σε κορυφαία Ελληνίδα αθλήτρια του 1986.

βήσεως ή πήρε μέρος σε τελικό σε παγκόσμιο πρωτάθλημα, δεν έχει καθόλου επηρεάσει τον χαρακτήρα της. Είναι πάντοτε σεμνή, διακριτική, προσιτή και ευγενέστα-

τη, όπως αρμόζει σε κάθε αθλήτη, σε κάθε Ελληνόπουλο, σε κάθε νέο άνθρωπο.

Γ. ΠΑΡ.

Άννα Βερούλη και Σοφία Σακοράφα

Οι μεγάλες ελπίδες μας

Οι Ολυμπιακοί της Σεούλ πλησιάζουν. Γιατί ο ενάμιστος περίπου χρόνος που θα περάσει μέχρι την έναρξή τους, δεν μπορεί να θεωρηθεί μεγάλο χρονικό διάστημα, όταν μιλάμε για την προετοιμασία των αθλητών που θα μετράσουν σ' αυτούς.

Όλες οι αναπτυγμένες αθλητικές χώρες βαδίζουν βάσει μακροχρόνιων σχεδιασμών και προσπαθούν να έχουν τους αθλητές και τις αθλήτριες τους άριστα προετοιμασμένους και στην καλύτερη φόρμα τους ακριβώς στην περίοδο των Ολυμπιακών αγώνων.

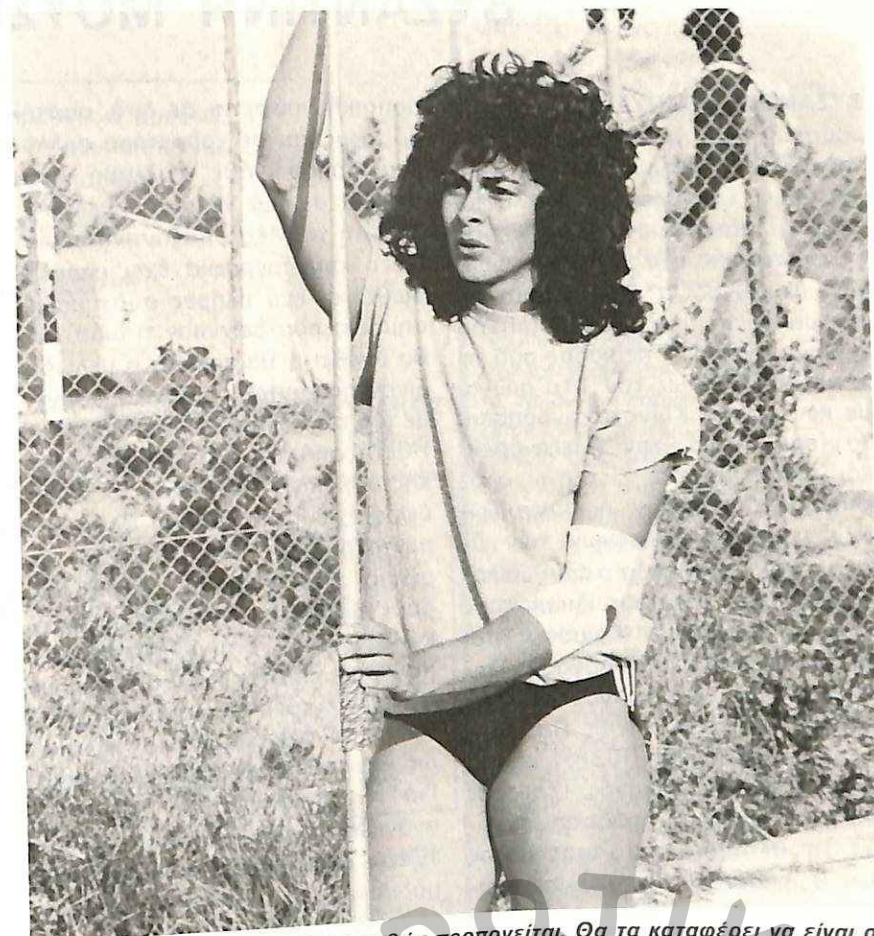
Τα Ολυμπιακά αθλήματα δεν είναι βέβαια μόνο εκείνα του κλασικού λεγόμενου αθλητισμού δηλαδή του στίβου. Στο Ολυμπιακό πρόγραμμα υπάρχουν τώρα και αθλοπαιδιές, όπως το ποδόσφαιρο και το μπάσκετ, η κολύμβηση η ιστιοπλοΐα, το μοντέρνο πένταθλο κ.λπ. Αλλά αυτό που συγκινεί αυτό που συναρπάζει και αυτό που κυριαρχεί, είναι ο στίβος. Και εκεί επικεντρώνεται το ενδιαφέρον των φιλάθλων σε κάθε Ολυμπιάδα.

Η Ελλάδα, κοιτίδα των Ολυμπιακών αγώνων και γενέτειρα του φιλάθλου πνεύματος, δεν έχει να επιδείξει ιδιαίτερες διακρίσεις στον στίβο. Βέβαια πήρε κάποτε ένα χρυσό μετάλλιο στους πρώτους Ολυμπιακούς το 1896 με τον Σπύρο Λούη στο Μαραθώνιο δρόμο-πήρε κάποιες θέσεις στην εξάδα κατά καιρούς με τους Χρ. Μάντικα, Ν. Σύλλα, Γ. Ρουμπάνη, κ.ά., αλλά έχει πετύχει πολύ μεγαλύτερες διακρίσεις στην ιστιοπλοΐα και την πάλη.

Τώρα έφθασε ίσως ο καιρός να ελπίζουμε σε κάποια μεγάλη επιτυχία, αρκεί να γίνει μέχρι τότε η προσπάθεια που πρέπει ώστε ακριβώς στη Σεούλ να βρεθούν οι αθλήτριές μας στην καλύτερη φόρμα τους.

Ναί, ακριβώς, οι αθλήτριές μας. Γιατί είναι δύο γυναίκες αυτές που μας επιτρέπουν να ελπίζουμε. Μπορεί ο ελληνικός γυναικείος αθλητισμός να μην έχει να επιδείξει σπουδαίες επιδόσεις, αλλά σίγουρα έχει δύο στελέχη που μπορούν να θεωρηθούν διεθνούς επιπέδου.

Πρόκειται για τις δύο ακοντίστριές

Η Σοφία ετοιμάζεται για βολή καθώς προπονείται. Θα τα καταφέρει να είναι σε μεγάλη φόρμα το 1988;

μας, την άλλοτε κάτοχο του παγκοσμίου ρεκόρ Σοφία Σακοράφα και την άλλοτε πρωταθλήτρια Ευρώπης Άννα Βερούλη. Τα δύο «χρυσά κορίτσια» του αθλητισμού μας.

Στους προηγούμενους Ολυμπιακούς, στο Λος Άντζελες η Σακοράφα είχε πρόβλημα με τον ώμο της και δεν πήρε μέρος, η δε Βερούλη τιμωρήθηκε για λήψη απαγορευμένων ουσιών, έστω κι αν υποστήριζε ότι είναι αθώα.

Τώρα τα πράγματα είναι και για τις δύο καλύτερα. Προπονούνται συστηματικά, δεν φαίνονται να έχουν προβλήματα και βρίσκονται στην ιδανική για ακοντίστριες ηλικία και για τις δύο, η Ολυμπιάδα της Σεούλ θα είναι η τελευταία που θα πάρουν μέρος. Στους αγώνες της Βαρκελώνης, το 1992, μάλλον δύσκολα θα αγωνισθούν,

αφού ο χρόνος είναι αμείλικτος και για τους μεγάλους αθλητές.

Φυσικά, θα έχουν να αντιμετωπίσουν την τωρινή παγκόσμια ρεκόρντγούμαν Φατίμα Γουϊντπεργκ, την πάντα δυνατή Φινλανδέζα Τίνα Λίλακ, την μαχητική Πέτρα Φέλκε, ίσως την κουβανέζα Κολόν και άλλες ικανές αθλήτριες. Αλλά και η Άννα και η Σοφία, έχουν τη δυνατότητα να στείλουν το ακόντιό τους να καρφωθεί μπροστά από εκείνα των άλλων και να κάνουν να ακουσθεί στο στάδιο της πρωτεύουσας της μακρινής Κορέας, ο εθνικός μας ύμνος, και να υψωθεί η γαλανόλευκη στον ψηλότερο ιστό.

Όλοι ευχόμαστε να το καταφέρουν και ύστερα, σαν καθηγήτριες σωματικής αγωγής που είναι και οι δύο, να αρχίσουν να προετοιμάζουν άλλα κορίτσια που θα τις διαδεχθούν.

BYZANTINΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

BYZANTINΗ ΜΟΥΣΙΚΗ είναι η μουσική που γράφτηκε ψάλθηκε και ψάλλεται ακόμη σήμερα στην Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία. Είναι μουσική μονοφωνική που εκτελείται από ψάλτη ή χορό ψαλτών με συνοδεία ισοκρατημάτων. Στη μακρά της παράδοση ιδιαίτερα σημαντική είναι η περίοδος από τα μέσα του 5ου ως τον 11ο αιώνα, με κέντρα την Κωνσταντινούπολη, τα Ιεροσόλυμα, την Αλεξάνδρεια και την Αντιόχεια. Σ' αυτήν ολοκληρώνεται σχεδόν ή συγγραφή των ποιητικών κειμένων των ύμνων και παράλληλα και η μελοποίησή τους από τους ίδιους τους ποιητές-συνθέτες. Γνωστότεροι απ' αυτούς είναι ο Ρωμανός ο Μελωδός (5-6ος αι.), ο Ανδρέας Κρήτης (7ος αι.), Σοφρώνιος Πατριάρχης Ιεροσολύμων (638) και ο Ιωάννης ο Δαμασκηνός (7ος-8ος αι.) στον οποίο η παράδοση αποδίδει τη θέσπιση του συστήματος των 8 ήχων και την ανάλογη κωδικοποίηση των ύμνων. Στους επόμενους αιώνες η μουσική εξελίσσεται, διατηρεί όμως σ' όλη της την πορεία σταθερό σημείο αναφοράς τα πρότυπα που τέθηκαν στους πρώτους ιδιαίτερα το ήθος που προορίζεται από τον ήχο στον οποίο είχε απ' αρχής γραφεί κάθε ύμνος. Στον 12ο αι. η

μουσική γράφεται σε λιτό, αυστηρό ύφος και σε χαρακτήρα συλλαβικό (όπου κάθε συλλαβή αντιστοιχεί σε μία νότα του μέλους). Σ' αυτή τη Μέσο-Βυζαντινή περίοδο η σημειογραφία έχει ολοκληρωθεί σ' ένα πλήρες σύστημα με σημάδια που δείχνουν τι διάστημα θα ανέβει ή θα κατέβει η μελωδία δίνοντας πάντα τον αρχικό φθόγγο με μία συγκεκριμένη μαρτυρία (αντίθετα από το σύστημα της Δυτικής σημειογραφίας όπου το τονικό ύφος έχει μια σταθερή θέση στο πεντάγραμμο). Στη συνέχεια το μέλος ποικίλεται με περισσότερους φθόγγους και η τάση αυτή κορυφώνεται στον 13ο-15ο αι., με τους μαϊστορες που γράφουν σ' ένα έντονα μελισματικό ύφος (όπου σε μία συλλαβή αντιστοιχεί ως και ολόκληρη μουσική φράση). Για ν' ανταποκριθεί στις νέες ανάγκες, η σημειογραφία εμπλουτίζεται με πλήθος νέα, άφωνα σημάδια που δείχνουν την ποιότητα, τον τρόπο αποδόσεως του μέλους. Μεγάλη μορφή αυτής της περιόδου είναι ο Ιωάννης Κουκουζέλης (1300). Στους επόμενους αιώνες σημαντική εξέλιξη αποτελεί η διαφοροποίηση τόσο στους ήχους όσο και στο άκουσμά τους. Το μελισματικό ιδίωμα παραμένει, αν και με περισσότερο αυτοσχεδιαστικό

χαρακτήρα. Ως προς τη σημειογραφία σ' αυτή την περίοδο, μετά την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως, έγιναν προσπάθειες λεπτομερέστερης καταγραφής τόσο του μέλους όσο και των ποικιλιμάτων, μελισμάτων, με σημαντικότερη αυτή του Πέτρου Λαμπαδάρου (π. 1730-1777). Ο Πέτρος Λαμπαδάριος αποτελεί σημαντικό σταθμό γιατί καταγράφει το σύνολο σχεδόν της μουσικής των εκκλησιαστικών ακολουθιών που αποτελούσε την προφορική παράδοση όπως είχε φθάσει στην εποχή του. Παράλληλα συνθέτει σε ύφος λιτό, καθαρό και το σύνολο της εργασίας του αποτελεί τον κύριο κορμό της εκκλησιαστικής μας μουσικής ως σήμερα. Το 1814 οι Χρύσανθος, Χουρμούζιος και Ιωάννης Πρωτοψάλτης ανέπτυξαν ένα σύστημα που αποτελεί το καταστάλαγμα της προσπάθειας βελτίωσης της σημειογραφίας ως προς την πιστότητα, και που ισχύει και σήμερα. Η μεταγραφή του έργου του Πέτρου Λαμπαδάρου, των συγχρόνων και των μεταγενέστερων συνθετών στο σημειογραφικό σύστημα του Χρύσανθου διευκόλυνε το πέρασμα της μουσικής αυτής στις μέρες μας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΑΔΑΜΗΣ

ΣΚΑΛΑ

1.	—								
2.	—	—							
3.	—	—	—						
4.	—	—	—	—					
5.	—	—	—	—	—				
6.	—	—	—	—	—	—			
7.	—	—	—	—	—	—	—		
8.	—	—	—	—	—	—	—	—	

Τα αρχικά των λέξεων που θα πρέπει να βρούμε, σχηματίζουν αν διαβαστούν κάθετα, το όνομα εκείνης που προσωποποιεί και εκφράζει την ομορφιά:

1. Από αυτό αρχίζουμε για να φτάσουμε στο ωμέγα.
2. Μισό ... φίδι
3. Το πρώτο συνθετικό πόλης της Βραζιλίας.
4. Είναι η Σταδίου
5. Ιερό νησί των Κυκλάδων
6. Διάδοχος του Ιπποκράτη
7. Κανείς δεν τον αντέχει
8. Αυτό το λουλούδι δίνει... λάδι.

ΗΛ. ΜΠΟΥΡΤΖΙΝΑΚΟΣ
Γύθειον

ΔΥΟ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΛΥΤΑ ΙΔΙΟΙ

Ελέγξτε την παρατηρητικότητα σας. Ανάμεσα στους έξι αυτούς Ινδιάνους, υπάρχουν δύο απόλυτα όμοιοι, ακόμη και στην παραμικρότερη λεπτομέρεια. Ποιοί είναι; Η λύση ανάποδα.

9 ο ιοκ
4 ο ιοιζ ιοιόφ ριηόμν :ιοην

Ο ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ

Συνέχεια από τη σελ. 4

μάχη του Ελ Αλαμίν. Σ' αυτήν την μάχη, έπεσαν και εκλεκτοί Έλληνες αξιωματικοί και στρατιώτες και το στρατιωτικό μας νεκροταφείο στον οποίο έχουν ταφεί, διατηρείται ακόμη στο Ελ Αλαμίν και πολλοί συμπολεμιστές και συγγενείς τους πηγαίνουν κάθε τόσο να αποτίσουν φόρο τιμής στους γενναίους νεκρούς μας.

Αντίθετα, στην επιχείρηση του

Γοργοποτάμου, οι μόνες απώλειές μας ήταν δυό τραυματίες.

Ο Έντυ Μάγερς, ο αρχιτέκτονας του πρώτου και μεγαλύτερου σαρκοφάγου που γνώρισε η Ευρώπη, περιγράφει στο βιβλίο του «Ελληνική Περιπέτεια» με συγκινητική απλότητα τον επίλογο της δραματικής επιχειρήσεως: «Αναζήτησα τον Ζέρβα. Τον βρήκα με τον Άρη. Τους έσφιξα το χέρι, τους έ-

Στην εθελόντρια Αδελφή

Το δρόμο που εδιάλλεξες σωστά να τον βαδίσεις, μη σε τρομάξει ο κάματος και μην παρασπατήσεις, Φαντάζει κάπως Γολγοθάς διόλου μην σε τρομάξει είναι ο σταυρός στα μέτρα σου κι ανάσταση ετοιμάζει Άφησε την αγάπη σου τριγύρω να απλώσει και το πλατύ χαμόγελο δροσσοσταλιά να δώσει. Ο λόγος σου θείο βάλασμο σ' όλους ας ξεχυλίσαι και η ελπίδα στις ψυχές πάλι ν' ανθοφορήσει. Πολλοί έχουν την ανάγκη σου το τάλαντο υπάρχει εμπλούτισε το όσο μπορείς μεγάλη αξία νάχει.

Τις γνώσεις σου μην τις στερείς απ' όποιον τις ζητήσει κι απ' τη χαρά της προσφοράς ευθύς θα πλημμυρίσεις. Υψίστη η αποστολή απ' ουρανό σταλμένη και με τη Θεία διδαχή σε μας συμβουλευμένη... Χαρά σ' αυτόν τον δουλευτή που πίο πολλά προσφέρει γιατί ένας «κότινος» λαμπρός εκείνον περιμένει.

Γι' αυτό ότι κι αν γίνεται κάτω εδώ στη Γη δεν πάει χαμένο τίποτε θ' αποταμιευτεί... Κι όταν στο μέλλον κάποτε πάνω εκεί βρεθείς για τις δουλειές που πρόσφερες καλά θα πληρωθείς...

Γεωργία Αναγνώστου
Εθελόντρια Αδελφή
Ιωάννινα

Η ατμόσφαιρα των ημερών, που κυριαρχείται από τους χριστουγεννιάτικους ύμνους, επέβαλε και στο περιοδικό μας να αφιερώσει σήμερα την μουσική του σελίδα στην βυζαντινή μας μουσική, την μεγάλη αυτή και αξεπέραστη ανά τους αιώνες κληρονομιά του λαού μας.

Το άρθρο που δημοσιεύουμε, αποτελεί ευγενική συνεργασία του διεθνώς καταξιωμένου συνθέτη στον τομέα της Βυζαντινής, αλλά και της σύγχρονης μουσικής, Μιχάλη Αδάμη.

Ο Μιχάλης Αδάμης, γεννημένος στον Πειραιά το 1929, σπούδασε μουσική και θεολογία στην Ελλάδα και έκανε ανώτερες σπουδές στη Βοστώνη των ΗΠΑ. Ίδρυσε το πρώτο εργαστήριο ηλεκτρονικής μουσικής στην Ελλάδα και ήταν για δέκα χρόνια πρόεδρος του Ελληνικού Συνδέσμου Σύγχρονης Μουσικής.

Τα τελευταία είκοσι χρόνια διευθύνει την χορωδία του Κολλεγίου Πήρς, ενώ παράλληλα γράφει μουσική για ορχήστρα, μουσική δωματίου, χορωδιακή και ηλεκτρονική μουσική.

Ένας φτερωτός φίλος

Ο Γιαννάκης αγαπούσε τον παπού του πάρα πολύ. Ήταν γέρος, αλλά ήξερε τις απαντήσεις στις ερωτήσεις του και μιλούσε όχι μόνο στους ανθρώπους, αλλά και στα πουλιά, ακόμα και στα φυτά.

«Κάθε τι που είναι ζωντανό», έλεγε, στο Γιαννάκη, «μιλάει μια γλώσσα. Κι αν ακούσεις προσεκτικά μπορείς να την καταλάβεις. Δεν μιλάω απλώς στα φυτά και τα ζώα, αλλά και τα προσέχω, γι' αυτό μου δείχνουν την ευγνωμοσύνη τους».

Ο Γιαννάκης δεν κατάλαβε καλά τι εννοούσε ο παπούς του, αλλά λίγο καιρό αργότερα είχε μια σχετική εμπειρία και έμαθε πολλά απ' αυτήν.

Κάποιο πρωινό, ο Γιαννάκης ξύπνησε από ένα γρατζούνισμα στο παράθυρό του.

Σηκώθηκε και είδε ένα μαύρο κοράκι να κάθεται στο περβάσι. Άρχισε λοιπόν να του μιλάει όπως του είχε πει ο παπούς του. «Από που είσαι; Τι συμβαίνει; Μπορώ να σε βοηθήσω?».

Το κοράκι γύριζε το κεφάλι του δεξιά και αριστερά σαν να καταλάβαινε τι του έλεγαν. Ο Γιαννάκης το πλησίασε και το πουλί τρομάζοντας προσπάθησε να πετάξει, μα δε μπορούσε. Το ένα του φτερό ήταν πληγωμένο. «Μη στενοχωριέσαι», είπε ο Γιαννάκης, «θα σε φροντίσω μέχρι να γίνεις καλά και να μπορείς να πετάξεις πάλι».

Τι κρίμα που εκείνες τις μέρες έλειπε ο παπούς του και δε μπορούσε να του δώσει μερικές συμβουλές. Ήξερε όμως ότι τα πουλιά τρώνε σκουλήκια, έντομα και φίδια. Έτσι, μόλις έφαγε το πρωινό του ο

Γιαννάκης βγήκε στον κήπο για να μαζέψει φαγητό για τον καινούργιο του φίλο. Έβαλε το κοράκι κοντά σ' ένα χαμηλό θάμνο κι εκεί του πήγαινε κάθε μέρα φαγητό και πριν κοιμηθεί κάθε βράδυ πήγαινε να τον χαιρετήσει. «Μη πετάξεις μακριά πουλάκι», του έλεγε. «Θα σε βοηθήσω, θα σου φέρνω κάθε μέρα φαγητό μέχρι να γίνεις καλά».

Ένα πρωί ο Γιαννάκης ξύπνησε από ένα περίεργο θόρυβο. Έτρεξε στον κήπο μα ο φτερωτός φίλος του καθόταν κοντά στο θάμνο. «Πως είσαι», το ρώτησε ο Γιαννάκης και πρόσεξε ότι η φτερούγα του είχε πιά γίνει καλά. «Μη φύγεις σ' αγαπώ, είσαι φίλος μου», μουρμούρισε ο μικρός καταλαβαίνοντας ότι είχε έρθει η ώρα του αποχωρισμού.

Το κοράκι όμως δοκίμασε τα φτερά του και μετά πέταξε ψηλά στον ουρανό. Όταν γύρισε ο παπούς του του διηγήθηκε τι είχε συμβεί. «Εσύ έλεγες ότι τα ζώα καταλαβαίνουν όταν τ' αγαπάς», είπε κλαψουρίζοντας. «Πρέπει να είσαι υπομονετικός», απάντησε ο παπούς. «Τα ζώα έχουν το δικό τους τρόπο να λένε ευχαριστώ».

Λίγες μέρες αργότερα, βγαίνοντας στον κήπο, ο Γιαννάκης άκουσε ένα γνώριμο θόρυβο, και είδε το κοράκι να φτερουγίζει κοντά του. Σε λίγο πήγε και κάθισε στον ώμο του. Από εκείνη την ημέρα οι δύο τους έγιναν αχώριστοι. Με τη φροντίδα και το ενδιαφέρον που είχε δείξει ο Γιαννάκης στο πληγωμένο πουλί, είχε κερδίσει για πάντα τη φιλία και την εμπιστοσύνη του.

Η δωρεά σώματος είναι πολύτιμη προσφορά γιατί μπορεί να σώσει ζωές και να θεραπεύσει αναπηρίες, προσφέρει και στον Δωρητή μορφή «αθανασίας», αφού όργανα του θα συνεχίσουν τη λειτουργία τους και μετά το τέλος του βίου του, καμιά θυσία δεν ζητά από το Δωρητή αφού η προσφορά αυτή γίνεται μετά θάνατο, όταν πλέον το σώμα με όλα τα όργανα του φέρεται στη φθορά, και είναι τέλος προσφορά αγάπης προς τον πλησίον και δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αναστολή είτε κοινωνική, είτε θρησκευτική.

— Χιλιάδες νεφροπαθείς που διατηρούνται στη ζωή με συνεχείς αιμοκαθάρσεις με τον τεχνητό νεφρό θα μπορούσαν να ζήσουν και να εργασθούν φυσιολογικά ύστερα από μεταμόσχευση νεφρού.

— Πολλά άτομα στη Χώρα μας έχουν ανάγκη από μεταμόσχευση κερατοειδούς του ματιού για να θεραπευθούν από σοβαρές διαταραχές της όρασεως ή και τύφλωση που δημιουργούν βλάβες του κερατοειδούς, για να βρουν το φως τους.

— Χιλιάδες άτομα κάθε χρόνο έχουν ανάγκη από μεταμόσχευση οστών για τη θεραπεία σκελετικών παθήσεων και την πρόληψη σοβαρών αναπηριών.

— Η επικάλυψη με δέρμα εκταταμένων εγκαυμάτων μπορεί να σώσει τη ζωή των πασχόντων.

— Σε περιορισμένη κλίμακα και άλλα όργανα και ιστοί μεταμοσχεύονται μετά θάνατον σε πάσχοντες (καρδιά, πάγκρεας, τένοντες, αγγεία, νεύρα, μήνιγγα κ.ά.), που συνεχώς και η εφαρμογή τους διευρύνεται και τα αποτελέσματα τους βελτιώνονται.

— Και ολόκληρο το σώμα είναι χρήσιμο για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς στα Πανεπιστήμια και Εργαστήρια.

Οργανωμένα χειρουργικά Κέντρα, για μεταμοσχεύσεις λειτουργούν στη Χώρα μας και θ' αυξηθούν ώστε σύντομα να καλυφθούν όλες οι ανάγκες μας.

Δημοσκόπηση που έγινε στη Χώρα μας απέδειξε ότι το 72% των ερωτηθέντων επιθυμούν να γίνουν Δωρητές σώματος. Αν ληφθή υπ' όψιν ότι 100.000 άτομα περίπου κάθε χρόνο χάνουν τη ζωή τους στη Χώρα μας και ότι οι ανάγκες μας σε παντός είδους μοσχεύματα είναι περίπου 5.000 το χρόνο που αντιστοιχεί στο 5% των θανάτων, γιατί τότε υπάρχει τέτοια μεγάλη έλλειψη οργάνων και ιστών για μεταμόσχευση στη Χώρα μας;

Γιατί οι πάσχοντες μάταια περιμένουν το σωτήριο μόσχευμα ή καταφεύγουν στο εξωτερικό για μεταμόσχευση με υψηλό κόστος, ενώ οι μεταμοσχεύσεις μπορούν να γίνουν και εδώ με την ίδια επιτυχία;

Η ΔΩΡΕΑ ΣΩΜΑΤΟΣ

- ΣΩΖΕΙ ΖΩΕΣ
- ΘΕΡΑΠΕΥΕΙ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Ένα μικρό σχετικά ποσοστό απ' αυτούς που επιθυμούν να γίνουν Δωρητές σώματος, αν υλοποιήσουν την επιθυμία τους με την υπογραφή της σχετικής δηλώσεως το πρόβλημα των αναγκών μας για μεταμοσχεύσεις έχει λυθεί.

— Γίνετε, λοιπόν Δωρητές σώματος γιατί μπορείτε να σώσετε ζωές και να θεραπεύσετε αναπηρίες χωρίς καμιά θυσία, αφού η προσφορά σας γίνεται μετά θάνατο.

Διαφωτίστε και το περιβάλλον σας για την αξία της δωρεάς σώματος, ώστε να γίνουν και αυτοί Δωρητές.

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, ο αρχαιότερος και μεγαλύτερος φιλανθρωπικός και ιατροκοινωνικός οργανισμός στη Χώρα μας ξεκίνησε και αυτός εκστρατεία για το σκοπό αυτό, όρισε Επιτροπή για το συντονισμό του αγώνα αυτού και στην οποία μπορείτε ν' απευθύνεστε για πληροφορίες και υπογραφή δηλώσεως Δωρητού (Γραφεία Ε.Ε.Σ., Λυκαβητού 1, 5ος όροφος, τηλέφωνο 364.2383).

— Στα Τμήματα του Ε.Ε.Σ. που καλύπτουν όλη τη Χώρα μας, μπορείτε επίσης ν' απευθύνεστε για την υπογραφή σας σαν Δωρητή και πληροφορίες.

ΓΙΝΕ ΚΑΙ ΣΥ ΤΩΡΑ
ΔΩΡΗΤΗΣ ΣΩΜΑΤΟΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΣΕ ΕΙΚΟΝΕΣ...

ΣΤΑ 1870-71, ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΓΑΛΛΙΑΣ-ΠΡΟΣΙΑΣ, Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΙΧΕ ΠΑΝΘ ΑΠΟ 150 ΕΒΕΛΟΝΤΕΣ, ΠΟΥ ΦΡΟΝΤΙΣΑΝ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΛΗΓΜΕΝΟΥΣ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ.

2η ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΝΑΣ ΓΙΑΤΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΑ ΑΥΤΟΙ ΟΙ ΑΝΤΡΕΣ ΕΙΝΑΙ ΒΑΡΙΑ ΠΛΗΓΜΕΝΟΙ

ΑΛΛΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ, ΛΙΓΟ ΠΟΛΥ Η ΙΔΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ... 1899: Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΗΠΙΕΡΣ ΣΤΟ ΤΡΑΝΣΒΑΛ. Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΛΙ ΣΕ ΔΡΑΣΗ.

ΜΗΝ ΑΝΗΣΥΧΕΙΣ, ΦΙΛΕ... ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΙ ΤΟ ΣΟΒΑΡΟ ΘΑ ΣΕ ΒΓΑΛΟΥΝΕ ΑΠΟ ΔΕ...

ΒΟΗΘΕΙΑ! ΜΗ Μ' ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΠΕΤΕ!

ΤΟ 1899, ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΑΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ.

ΟΤΑΝ ΞΕΣΠΑΣΕ Ο Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟ 1914 ΔΕΝ ΑΦΟΡΟΥΣΕ ΜΟΝΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ.

Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΕ ΚΑΠΟΥ 450.000 ΑΡΡΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ. ΜΙΣΟ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ ΓΥΡΙΣΑΝ ΣΤΙΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ ΤΟΥΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ Δ.Ε.Σ. ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΣΥΡΡΑΕΗΣ, ΑΦΟΥ ΤΟΥΣ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙ ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ Δ.Ε.Σ. ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΩΝ ΤΟΥ Δ.Ε.Σ., ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΤΟ 1870, ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΝΕ ΚΑΠΟΥ 18.000 ΚΑΡΤΕΣ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ, ΚΑΤΑΧΩΡΟΝΤΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, Η ΔΙΑΒΙΒΑΖΟΝΤΑΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΩΝ Η ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ.

ΤΟ 1919, ΙΔΡΥΘΗΚΕ Ο ΣΥΝΔΕΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΡΥΘΡΩΝ ΣΤΑΥΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΥΘΡΩΝ ΗΜΙΣΕΛΗΝΩΝ (ΣΕ ΜΕΡΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ, Η ΕΡΥΘΡΑ ΗΜΙΣΕΛΗΝΟΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΑΝ ΕΜΒΛΗΜΑ ΑΝΤΙ ΤΟΥ ΕΡ. ΣΤΑΥΡΟΥ).

ΟΙ ΠΟΛΥΑΡΙΘΜΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ: ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΙΔΡΥΣΗΣ ΝΕΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ. ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΕΞΟ ΑΠΟ Τ ΕΜΠΟΛΕΜΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ